PŘIPOMÍNKY

k materiálu Ministerstva financí ČR

Návrh zákona o evidenci tržeb a o změně některých dalších zákonů

V Praze dne 19. března 2026
Č. j.: 1312/6000/2026/HKCR

Hospodářská komora České republiky (HK ČR) vítá předložený návrh zákona o evidenci tržeb a o změně některých dalších zákonů a považujeme jej za krok správným směrem. Zavedení modernizovaného systému elektronické evidence tržeb může přispět k omezení šedé ekonomiky, posílení férových podmínek mezi podnikatelskými subjekty a k důslednějšímu plnění daňových povinností. HK ČR pozitivně hodnotí také tu skutečnost, že návrh zákona vychází ze zkušeností s fungováním původního systému elektronické evidence tržeb a současně usiluje o jeho modernizaci a zjednodušení. Omezení rozsahu evidovaných údajů a snahu o snížení administrativní zátěže podnikatelů považuje HK ČR za krok správným směrem. Přestože jde dle názoru HK ČR o přiměřené a efektivní nastavení regulace, uplatňuje následující připomínky.

A. Zásadní obecné připomínky k předloženému materiálu

1. Nová koncepce zákona vychází z principu technologické neutrality, který reflektuje také judikaturu Ústavního soudu. Respektujeme proto, že v novém modelu mohou být do systému zahrnuty i bezhotovostní platby. Ústavní soud zároveň potvrdil, že bezhotovostní transakce jsou ze své podstaty transparentní a dohledatelné, což z nich činí nízkorizikový typ transakcí z hlediska daňových úniků. V této souvislosti upozorňujeme na riziko, že Ústavní soud setrvá i v případě EET 2.0 na své původní pozici, že všechny bezhotovostní transakce mají být ze speciální evidence tržeb vyňaty.

Technologická neutralita neznamená, že systém nemůže zohledňovat rozdílné vlastnosti jednotlivých platebních metod, zejména jejich míru auditovatelnosti a existující digitální stopu.

Upozorňujeme, že jednotný systém může být administrativně jednoduchý pro stát, ale nemusí být jednoduchý pro podnikatele. Z tohoto pohledu je důležité, aby EET 2.0 maximálně využilo potenciál digitálních plateb a umožnilo automatickou evidenci transakcí bez dodatečných administrativních kroků ze strany obchodníků. Efektivní systém evidence tržeb by měl být navržen tak, aby využíval technologické možnosti jednotlivých platebních metod a umožnil automatickou evidenci tam, kde je to možné.

Integrace pokladních systémů a platebních terminálů navíc umožňuje, aby byl typ transakce generován automaticky, nikoli zadáván manuálně obchodníkem. Cílem systému evidence tržeb by nemělo být pouze shromažďování dat, ale zajištění spolehlivé evidence při minimální zátěži pro podnikatele. Digitální platební infrastruktura již dnes vytváří velké množství relevantních dat o transakcích. Efektivní regulace by měla využít existující data současné platební infrastruktury o transakcích a vyhnout se duplicitnímu reportingu.

Podporujeme zejména:

- plnou automatizaci evidence karetních transakcí – bez administrativních dopadů na podnikatele,
- diferenciaci podle rizika: regulované platební metody (karty) jako nízkorizikové,
- propojení EET 2.0 s platební infrastrukturou přes API.

Za klíčové principy považujeme:

a) Jednoduchost pro obchodníky a zákazníky – systém by měl být navržen tak, aby evidence tržby proběhla automaticky v rámci běžného platebního procesu. Pro podnikatele je zásadní, aby implementace nevyžadovala složité změny v jejich stávajících pokladních systémech. Nejefektivnější evidence tržeb je taková, která proběhne automaticky v rámci platební transakce bez dalšího kroku ze strany obchodníka.

b) Maximální využití existující infrastruktury – většina obchodníků dnes již používá pokladní systémy a platební terminály. EET 2.0 by mělo umožnit jejich jednoduché propojení se státním systémem tak, aby evidence probíhala v rámci jedné transakce mezi pokladnou, platebním terminálem a státním systémem. Takový model:

- minimalizuje administrativní zátěž pro podnikatele,
- eliminuje duplicitní zadávání transakcí,
- zvyšuje přesnost evidence,
- zrychluje proces platby u pokladny.

c) Otevřená technologická architektura – klíčovým předpokladem je moderní a standardizované API, které umožní jednoduchou integraci pokladních systémů, platebních terminálů a dalších digitálních řešení. Dobře navržené API:

- snižuje náklady implementace,
- umožňuje zapojení širokého ekosystému poskytovatelů řešení,
- podporuje inovace v oblasti digitálních pokladen a platebních zařízení.

2. Vnímáme poučení a vyřešení některých nedostatků původní verze EET 1.0, zejména zrušení povinnosti automaticky vydávat účtenku (§ 17 návrhu). Identifikujeme však oblasti, kde návrh nedostatečně zohledňuje specifika bezhotovostních platebních systémů pro festivaly (kulturní, sportovní, společenské apod.), jakož i další hromadné akce, a celkově pro řešení stánkového prodeje na jednorázových akcích, jež se zásadně odlišují od standardního maloobchodního prostředí. Cílem připomínky je minimalizace vstupních nákladů pro pořadatele akcí nebo stánkové prodejce na těchto akcích registrovaných do unifikovaného platebního systému pro akci, a tudíž i soulad s věcným záměrem a paragrafovým zněním zákona.

Řada festivalů od roku 2022 přešla nebo přechází na tzv. cashless platební systémy. Jde o uzavřené platební systémy, které zajišťují kompletní platební infrastrukturu pro desítky festivalů a stovky akcí ročně s miliony zpracovaných transakcí. V posledních letech se rozšiřuje počet festivalů, kde společnosti jako NFCtron zajišťují platby debetní/kreditní kartou.

V souvislosti s výše uvedeným požadujeme především následující úpravy v těchto oblastech (detailně popsáno v rámci zásadních konkrétních připomínek):

- Digitální doklady: Výslovné potvrzení přípustnosti elektronické formy dokladu vydávaného na žádost zákazníka.
- Offline režim a stánkový prodej: Přizpůsobení lhůt pro evidenci tržeb při výpadcích a rozšíření režimu § 21 pro stánkový prodej na jednorázových akcích.

- Možnost pověření platební platformy: Upřesnění institutu pověření dle § 11 pro provozovatele cashless/platebních systémů, kteří centrálně evidují tržby za prodejce.
- Výjimky pro festivaly: Prověření a posílení možností zvláštního režimu pro stánkový prodej v rámci jednorázových kulturních, sportovních či společenských akcí.

Argumentaci pro tyto připomínky opíráme o standardy tuzemského i mezinárodního práva:

- Ústavní rámec: Čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod zaručuje právo podnikat. Dle judikatury Ústavního soudu musí být jakékoliv omezení podnikání přiměřené sledovanému cíli. Pokud náklady na splnění evidenční povinnosti dosahují okolo 10 % tržeb (data FESTAS; především zajištění konektivity na akcích s často +50 000 návštěvníků), jedná se o nepřiměřenou zátěž ve srovnání s běžnými podnikateli (zlomek procenta u restaurací).
- Proporcionalita: Cílem zákona dle § 1 odst. 2 je *„efektivnější ověřování plnění daňových povinností“*. V prostředí cashless festivalových systémů je tento cíl naplněn již samotnou povahou platební infrastruktury – každá transakce je digitálně zaznamenána s přesným časovým razítkem, identifikací prodejce a detailem nákupu. Cíle zákona lze tedy dosáhnout mírnějšími prostředky (prodloužené lhůty, pověření platforem, tzv. batch odesílání).
- Evropský kontext: Důvodová zpráva v bodech 187–194 uvádí přehled evropských systémů evidence tržeb. Většina zemí EU aplikuje evidenci pouze na hotovostní platby nebo pouze na plátce DPH. Česká republika připravovanou regulací navrhuje nejširší záběr evidence v EU. Pokud jiné členské státy vyjímají specifické segmenty z evidence, je přiměřené, aby i ČR zohlednila specifika festivalového sektoru – a to zejména za situace, kdy bezhotovostní systémy zajišťují vyšší transparentnost než decentralizované hotovostní platby.

Vítáme modernizaci evidence tržeb a zejména zrušení povinnosti automaticky vydávat účtenku. Předložené připomínky nemají za cíl obcházení evidenční povinnosti, nýbrž její přizpůsobení realitě moderních platebních technologií a specifickým podmínkám festivalového sektoru. Jsme přesvědčeni, že navrhované úpravy:

- neoslabují kontrolní funkci zákona,
- snižují administrativní a finanční zátěž pro podnikatele ve festivalovém sektoru,
- podporují digitalizaci a ekologické řešení v souladu s programovým prohlášením vlády,
- reflektují praktické zkušenosti z provozu bezhotovostních systémů na festivalech.

3. V zájmu zajištění možnosti kontroly správnosti odeslaných dat je nutné a více než žádoucí, aby prodejce měl možnost získat report ze systému finanční správy v reálném čase.

4. V souvislosti s konáním jednorázových akcí je zásadní, aby v případě technických nebo jiných problémů bylo nastavení pokut přiměřené rozsahu prodeje na dané akci. V případě chyb na straně prodejce během prodeje na jednorázové akci by kontrola měla přistoupit k jasnému zhodnocení situace, proč k chybě došlo a jestli vznikla situací na akci (konektivita, přetížení systému apod.) nebo přímo z rozhodnutí prodejce.

5. HK ČR oceňuje snahu předkladatele eliminovat zátěž nejmenších podnikatelů a reflektovat například reálnou možnost kontroly evidence plateb za služby poskytované drobnými podnikateli v domácnostech jejich klientů. Předkladatel si je však jistě vědom, že stanovení pevného limitu ročních příjmů ve výši do 1 000 000 Kč pro možnost využití režimu EET OFF může v praxi vytvářet výrazný skokový efekt u podnikatelských subjektů nacházejících se v blízkosti této hranice. Subjekty, jejichž příjmy se pohybují těsně pod stanoveným limitem, mohou být motivovány k umělému udržování příjmů pod touto hranicí nebo k přizpůsobování struktury svého podnikání tak, aby nedošlo k jejímu překročení. Takové nastavení může vést k obcházení smyslu právní úpravy a současně vytvářet nerovné podmínky mezi podnikatelskými subjekty, jejichž ekonomická situace se liší pouze

minimálně výší dosaženého příjmu. Navrhujeme proto zvážit flexibilnější úpravu nastavení tohoto limitu, případně mechanismu přechodu mezi jednotlivými režimy tak, aby se minimalizoval jeho skokový dopad a omezily potenciální motivace k obcházení právní úpravy.

6. Považujeme za důležité zdůraznit význam efektivní kontrolní činnosti ze strany příslušných orgánů státní správy. Elektronická evidence tržeb může být účinným nástrojem pouze za předpokladu, že bude doprovázena odpovídajícím proporcionálním výkonem kontrolních pravomocí, který je důležitým předpokladem pro naplnění cílů navrhované právní úpravy.

7. Z návrhu i dokumentace RIA vyplývá, že EET 2.0 bude založena na novém technickém řešení a modernizovaném datovém modelu. To má přímý dopad nejen na podnikatele v gastronomii, ale i na jejich systémové partnery a dodavatele (např. pivovary, distributory a poskytovatele pokladních systémů). Žádáme proto, aby mezi zveřejněním finální technické specifikace a povinným zahájením ostrého provozu byla stanovena dostatečně dlouhá lhůta, minimálně 12 měsíců pro vývoj, implementaci a testování, a to včetně pilotního provozu v dobrovolném režimu. Tento čas je nezbytný pro úpravy softwaru, napojení na datové struktury a ověření kompatibility napříč celým trhem. Bez toho nelze garantovat plynulý provoz ani hladké zavedení nové povinnosti v tisících provozoven.

8. Návrh deklaruje snížení administrativní zátěže oproti původní EET 1.0, nicméně v praxi je zásadní, aby:

- nové řešení nevyžadovalo úpravy již fungujících systémů, které dnes používají jak dodavatelé, tak odběratelé,
- nebylo nutné provádět dodatečné investice do pokladního hardwaru nebo konektivity, zejména u malých hospod a venkovských provozoven, čímž bude zachován princip proporcionality a ochrany drobných podnikatelů,
- evidenční povinnost byla formulována jednoduše, jednoznačně a bez nutnosti komplikovaného odborného posuzování jednotlivých situací.

Zejména v sektoru gastronomie hrají roli desítky různých typů pokladních a skladových systémů. Každá dodatečná úprava znamená náklady, které se přenášejí celým dodavatelským řetězcem.

9. V zájmu hladkého zavedení systému evidence tržeb považujeme za zásadní jasnou a včasnou komunikaci změn. Pro efektivní zavedení systému bude klíčové:

- včasné zveřejnění metodik a technických standardů,
- jednoznačné vymezení povinností u specifických transakcí běžných v gastronomii (vratné obaly, zálohy, konsignační sklady, bonusové mechanismy, akce v místě prodeje apod.) bez nutností hledání specifikací ve větším množství podzákonných předpisů, metodik a technických specifikací,
- průběžné konzultace s výrobci a dodavateli jako významnou částí segmentu HORECA, aby se předešlo nechtěným negativním dopadům do obchodních modelů.

10. Dodavatelé i odběratelé pracují v těsném obchodním a logistickém propojení – jakákoli změna na straně koncových odběratelů se promítá např. do:

- způsobu fakturace,
- provozu výčepních zařízení,
- administrace vratných obalů,
- mobilních aplikací a technologií pro objednávky a inventury.

Z toho důvodu je nutné, aby nová EET 2.0 nevytvářela nepřímé povinnosti, které by znamenaly úpravy interních systémů výrobců a distributorů, jež původně nejsou cílovou skupinou zákona.

11. Materiály Ministerstva financí uvádějí, že EET 2.0 požaduje pouze základní údaje (ID poplatníka, čas, částka…), což je pozitivní. V praxi však bývají doplňkové technické parametry rozšiřovány vyhláškou nebo technickými specifikacemi, což dramaticky zvyšuje náklady na implementaci. Je zásadní, aby datové požadavky byly omezeny na absolutní minimum. Z toho důvodu požadujeme zakotvit přímo v zákoně přísnou datovou minimalizaci, a zabránit tak možnosti dodatečného rozšiřování dat podzákonným (technickým) předpisem.

12. Navrhujeme, aby byl vytvořen návrh zjednodušené evidence v případě výpadku infrastruktury. Velké sítě se potýkají například s:

- lokálními výpadky internetu,
- výpadky WAN,
- upgrady pokladního software.

Požadujeme proto definovat rozšířený *offline* režim, podobně jako tomu bylo dříve. A dále požadujeme povolit hromadné zasílání transakcí po obnovení spojení.

13. Požadujeme obecné narovnání DPH na nealkoholické nápoje s DPH na potraviny ve výši snížené sazby DPH. Přesun zdanění nealkoholických nápojů do nejvyšší sazby 21 % v lednu 2024 byl naprosto nesystémový přístup, způsobující podnikatelům zbytečnou administrativní komplikaci. Z důvodu zjednodušení a větší srozumitelnosti daňových pravidel proto navrhujeme, aby se snížená sazba DPH aplikovala na nealkoholické nápoje nejen v gastro provozech, ale také v obchodech.

14. V souvislosti se zaváděním EET 2.0 požadujeme provést pilotní testování propojení pokladních systému s Finanční správou, na kterém je Hospodářská komora ČR připravena spolupracovat a zapojit se do něj. Pilotní testování je stěžejní krok pro ověření správného nastavení funkcionalit u dodavatelů pokladních systémů. Co se týče harmonogramu zavádění systému a pilotního testování, požadujeme zveřejnění metodologie do července a realizaci pilotů v období září až říjen. Věříme, že sledování takového harmonogramu přispěje k bezproblémovému zavádění nového systému evidence tržeb. V návaznosti na prohlášení, že data ze systému EET 2.0 budou sloužit pro analytiku Generálního finančního ředitelství při vyhledávání těch, kteří obcházejí daňové povinnosti, také žádáme, aby Generální finanční ředitelství s HK ČR vedlo diskusi o konkrétních způsobech práce se získanými daty.

B. Zásadní konkrétní připomínky k předloženému materiálu

1. Připomínka § 5, § 6, § 7, § 17 odst. 2 a § 18 odst. 1

V oblasti splitovaných, složených a návazných plateb identifikujeme několik vzájemně souvisejících problémů, k jejichž řešení by mělo vést přijetí níže uvedeného souboru požadavků.

a) Požadujeme do textu ustanovení § 5 nebo § 7 doplnit pravidla pro splitované platby (jedna transakce, více platebních metod). Tedy explicitně stanovit, zda se jedná o jednu tržbu (s agregovanou částkou) nebo více tržeb. Pokud více, požadujeme do § 18 doplnit povinný/volitelný údaj „***identifikace související obchodní transakce***“, který umožní propojení dílčích plateb.

b) Požadujeme do textu ustanovení § 18 doplnit identifikátor pro storno a návazné tržby. Tzn. údaj, který propojí storno s původní tržbou a doplatek se zálohou. Bez tohoto údaje jsou data na serveru Finanční správy ČR (dále „FS ČR“) neinterpretovatelná.

c) Požadujeme upřesnit vztah § 18 odst. 1 písm. f) a § 18 odst. 2 písm. a) a b). Je třeba definovat, zda *„celková částka tržby“* zahrnuje nebo nezahrnuje čerpání/zúčtování voucherů, a jaký je celkový agregovaný efekt na reportovaný obrat.

d) Požadujeme do návrhu zákona doplnit pravidla pro spropitné. Konkrétně stanovit, zda se spropitné eviduje jako součást tržby (celá platba), nebo zda se eviduje pouze část bez spropitného. Pokud se eviduje celá platba, doplnit do § 18 volitelný údaj „***částka spropitného***“.

e) Požadujeme doplnění volitelného údaje „***identifikace obchodní transakce***“ do § 18 — interní číslo dokladu/účtenky *Point of sale* (POS) systému, které propojí všechny platby související s jedním prodejem. Toto by výrazně zvýšilo využitelnost dat pro FS ČR i pro poplatníka.

Odůvodnění:

Zákon definuje evidovanou tržbu jako platbu (§ 5 odst. 1: „*Evidovanou tržbou je platba, která splňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu a která zakládá rozhodný příjem*.“). Předmětem evidence tedy není obchodní transakce (prodej zboží/služby), ale konkrétní platební operace. Tato koncepce je zásadní pro konstrukci POS systému, ale zákon z ní nečiní všechny potřebné důsledky.

Splitované platby – jedna transakce více platebních metod

V praxi zákazník běžně hradí jeden nákup kombinací platebních metod — např. část hotově, část kartou, část stravenkami. Zákon tento případ vůbec neřeší. V této souvislosti vzniká několik zákonem nezodpovězených otázek:

- Vzniká jedna evidovaná tržba na celkovou částku, nebo tolik evidovaných tržeb, kolik je dílčích plateb?
- Pokud více evidovaných tržeb — jak se vzájemně identifikují/propojí? § 18 neobsahuje žádný údaj typu „identifikace související tržby“ nebo „číslo obchodní transakce“.
- Pokud jedna tržba — jakou „*formu platby*“ nese datová zpráva, když formy jsou různé (§ 6 odst. 1 písm. a) vs. b) vs. e)?
- Co když jedna dílčí platba je kontaktní (hotovost v provozovně) a druhá nikoliv (zákazník doplatí převodem z účtu z domova)? Eviduje se jen kontaktní část?

Důvodová zpráva k § 7 dokonce výslovně uvádí, že záměrem je, aby poplatník „*nemusel rozlišovat při kontaktu se zákazníkem nebo v provozovně, jaká forma platby byla využita*“. To ale nedává odpověď na otázku, zda splitovaná platba generuje jednu nebo více datových zpráv.

Vouchery, předplacené karty – dvojí evidence

§ 5 odst. 2 stanoví, že evidovanou tržbou je i platba „*určená k následnému čerpání nebo zúčtování*“ (nabití) a platba „*která je následným čerpáním nebo zúčtováním*“ (čerpání). Důvodová zpráva potvrzuje, že záměrem je evidovat obě transakce. To přináší tyto problémy pro POS systém:

- Při nabití dárkové karty za 1 000 Kč vznikne evidovaná tržba (1 000 Kč).
- Při nákupu za tuto kartu za 800 Kč vznikne další evidovaná tržba (800 Kč).
- Celkový „evidovaný obrat“ je tedy 1 800 Kč, ačkoliv reálný příjem je 1 000 Kč.
- Zákon neposkytuje žádný mechanismus, jak tyto dvě tržby propojit nebo jak zabránit zkreslení celkového obratu na straně FS ČR.
- § 18 odst. 2 písm. a) a b) sice obsahují volitelné položky pro částku čerpání/zúčtování, ale jejich vztah k § 18 odst. 1 písm. f) (celková částka tržby) není jasný — sčítají se? Jde o podmnožinu? Je celková částka netto po odečtení čerpání?

Zálohy a doplatky

Zákazník složí zálohu (kontaktní platba), služba je poskytnuta později, doplatek je uhrazen jiným způsobem. § 17 odst. 2 stanoví, že uskutečněním tržby je „*přijetí evidované tržby*“ nebo „*vydání příkazu k jejímu provedení, pokud byl tento příkaz vydán dříve*“. Vznikají tak následující nejasnosti:

- Záloha je evidovaná tržba — ale v okamžiku přijetí zálohy ještě nemusí být znám konečný rozsah plnění.

- Doplatek je další evidovaná tržba — ale zákon neumožňuje propojit zálohu a doplatek do jednoho celku.
- Při zrušení objednávky se vrací záloha — § 9 řeší storno jako *„zápornou tržbu“*, ale jak se identifikuje, ke které původní tržbě se storno vztahuje? § 18 neobsahuje údaj *„identifikace stornované tržby“*.

Spropitné

Nový zákon zavádí osvobození spropitného v gastronomii od DPFO (změna zákona č. 586/1992 Sb.). Ale pokud zákazník zaplatí účet 500 Kč + tip 50 Kč jednou kartovou platbou, POS systém přijme platbu 550 Kč. Je evidovanou tržbou 550 Kč nebo 500 Kč? Spropitné je příjem zaměstnance, nikoli poplatníka (zaměstnavatele) — nesplňuje tedy materiální znak *„rozhodného příjmu“* (§ 8). Ale fyzicky je součástí jedné platby.

Zákon tuto situaci neřeší a POS systém nemá jak v datové zprávě odlišit část platby, která je tržbou poplatníka, od části, která je příjmem zaměstnance.

2. Připomínka k § 6 a § 7

Znění zákona dle našeho názoru opomíjí některé specifické (ale časté) situace v oblasti definice kontaktních plateb, a není tak zřejmé, jak by v jejich případě mělo být postupováno. Vznikají tak systémové mezery. Požadujeme proto znění zákona upravit dle níže uvedeného odůvodnění, ve kterém jsou popsány modelové příklady situací a kvůli přehlednosti rovněž konkrétní požadavky na úpravy znění zákona, které by tyto situace měly řešit.

Odůvodnění:

Klíčová definice *„kontaktní platby“* v § 7 je poměrně široká — zahrnuje platbu *„v rámci osobního kontaktu s poplatníkem“* nebo platbu *„ke které dochází v provozovně poplatníka v souvislosti s objednáním nebo přijetím zboží nebo služeb“*. Navíc § 7 odst. 2 rozšiřuje definici na jakoukoli hotovostní platbu, i bez osobního kontaktu. Konkrétní nejasné případy:

- Objednávka přes mobil s vyzvednutím v provozovně (click & collect): platba kartou online, zboží vyzvednuto v provozovně — je to kontaktní platba?
- QR platba zákazníka, který naskenuje kód na stole v restauraci: zákazník platí bezhotovostně v provozovně, ale bez přímé interakce s poplatníkem.
- Platba přes terminál při donášce: kurýr (často třetí strana) přijímá platbu mimo provozovnu.
- Marketplace model (Bolt Food, Wolt): objednávka přes platformu, platba platformě, vyúčtování restauraci — kdo eviduje?
- Záloha na akci/catering: složena bezhotovostně předem, plnění později v provozovně.
- Podnikatel obdrží dodávku zboží či služby a následně provede v provozovně bezhotovostní úhradu faktury. Jde o platbu, ke které dochází v provozovně poplatníka v souvislosti s objednáním nebo přijetím zboží nebo služby?
- Poplatník vystaví svému klientovi fakturu za své služby a následně tuto fakturu provedením bankovního příkazu z účtu klienta (k čemuž je zmocněn) uhradí, přičemž zadání úhrady provede ze své provozovny.
- Je třeba postavit najisto, zda se provozovnou rozumí nejen stavba, ale i pozemek související se stavbou – např. pokud bude tržba hrazena QR kódem z předzahrádky restauračního zařízení nebo venkovního stánku s několika místy k sezení, bude se jednat o evidovanou tržbu?

Mnohé z uvedených kolizních situací jsou problémem i pro dodavatele pokladních systémů:

- *Point of sale* (POS) systém musí jednoznačně rozlišit, které tržby evidovat a které ne.

- Hraniční případy nelze řešit „softwarově“ — je třeba zajistit právní jistotu.
- Zrušení závazného posouzení (§ 13 odst. 3 důvodové zprávy) znamená, že poplatník se nemůže předem ujistit.

Modelový příklad č. 1: Online záloha za rezervaci v restauraci

Zákazník si přes internet rezervuje stůl v restauraci a zaplatí online (bezhotovostním převodem) zálohu 500 Kč. V restauraci pak konzumuje za 1 000 Kč. Záloha 500 Kč se započte a zákazník na místě doplatí kartou zbývajících 500 Kč. Celkový reálný příjem restaurace je 1 000 Kč.

Právní analýza podle § 5 až 7:

Platební událost	Test § 7/1a (osobní kontakt)	Test § 7/1b (v provozovně)	Test § 7/2 (hotovost/hmotná)	Kontaktní platba?	Evidovaná tržba?
---	---	---	---	---	---
1. Online záloha 500 Kč (bezhotovostní převod přes web)	❌ NE	❌ NE — web není „provozovna" ve smyslu § 7/1b	❌ NE — bezhotovostní převod nemá hmotnou povahu	**NE**	**NE**
2. Započtení zálohy 500 Kč proti účtu	§ 6/2 vyžaduje, aby kauce/jistota byla „složena kontaktní platbou" — ale záloha v bodu 1 kontaktní platba nebyla	—	—	**NE**	**NE**
3. Doplatek 500 Kč kartou v restauraci	✅ ANO	✅ ANO	—	**ANO**	**ANO** (500 Kč)

Výsledek:

	Částka
---	---
Reálný příjem restaurace	**1 000 Kč**
Zaevidovaná tržba	**500 Kč**
Mimo evidenci	**500 Kč (50 %)**

Proč je to systémový problém – nikoliv okrajový případ:

- Zákonný stimul k obcházení. Stačí, aby jakýkoli podnikatel zavedl model „online záloha + doplatek na místě“ a legálně sníží evidovaný obrat. Čím vyšší záloha, tím méně dat vidí FS ČR. Nejde o obcházení zákona — jde o přímý důsledek definice kontaktní platby. Tento model přitom odpovídá běžné praxi v gastronomii (rezervační poplatky), ubytování (zálohy na pobyt), službách (zálohy na akce/catering) i řemeslech (zálohy na zakázku).
- Nekonzistence podle způsobu zaplacení zálohy. Kdyby zákazník tutéž zálohu 500 Kč zaplatil hotově (např. na recepci), šlo by o kontaktní platbu (§ 7 odst. 2 — hotovost je kontaktní vždy), a její započtení by spadlo pod § 6 odst. 2. V takovém případě by bylo evidováno celých 1 000 Kč. Identický obchodní případ → rozdílný evidovaný obrat → porušení principu neutrality, který zákon deklaruje v důvodové zprávě.

- POS systém se nemá jak rozhodnout. Pokladní systém při příchodu zákazníka vidí transakci za 1 000 Kč a informaci o záloze 500 Kč. Aby správně určil, kolik evidovat, musí vědět, jakým způsobem byla záloha zaplacena (online bezhotovostně vs. hotově vs. kartou na místě). Zákon tuto povinnost na POS systém nikde neukládá a datová zpráva (§ 18) pro tuto informaci nemá položku.
- Rozpor s účelem zákona. § 1 odst. 2 deklaruje *„jednotné a automatizované zjišťování informací o evidovaných tržbách“*. Online zálohy v gastronomii, ubytování a službách jsou rostoucí trend — systém, který je systematicky nevidí, nesplňuje svůj vlastní účel.

V návaznosti na výše uvedené proto požadujeme provést v návrhu zákona následující úpravy.

a) Požadujeme do textu ustanovení § 7 doplnit demonstrativní výčet situací, které se za kontaktní platbu považují a nepovažují.

b) Požadujeme výslovně řešit situaci marketplace/platformových služeb – kdo eviduje (platforma vs. dodavatel). Alternativně požadujeme obnovit institut závazného posouzení pro hraniční případy.

c) Požadujeme rozšířit § 6 odst. 2 tak, aby se započtení zálohy/kauce považovalo za evidovanou tržbu vždy, když k samotnému čerpání (přijetí zboží/služby) dochází v provozovně nebo při osobním kontaktu — bez ohledu na to, jakým způsobem byla záloha původně složena. Jako možnou konkrétní formulaci k doplnění navrhujeme:

„Formální náležitosti pro evidovanou tržbu splňuje také platba poplatníkovi, která je uskutečněna započtením kauce nebo obdobné jistoty, ~~*složené kontaktní platbou*~~ ***pokud k čerpání plnění, s nímž kauce nebo jistota souvisí, dochází v rámci osobního kontaktu s poplatníkem nebo v jeho provozovně.“.***

Alternativně požadujeme doplnit do textu ustanovení § 5 nový odstavec v následujícím znění, díky kterému by záloha „zdědila“ charakter evidované tržby od doplatku:

„Evidovanou tržbou je rovněž platba, která nesplňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu, je-li přijata jako záloha, kauce nebo obdobná jistota v souvislosti s plněním, při jehož poskytnutí dochází k přijetí jiné evidované tržby od téhož příjemce plnění.“.

Další problémy spatřujeme v situacích, které ilustruje modelový příklad č. 2 Rozvozové služby a platformy — výjimka ze zprostředkování (§ 7 odst., věta 2.)

§ 7 odst. 2 věta první stanoví, že hotovostní a „hmotná“ platba je kontaktní vždy — i bez osobního kontaktu, i mimo provozovnu. Věta 2. však obsahuje výjimku: *„To neplatí, je-li tato platba zprostředkována jinou osobou, která nejedná v přímém ani nepřímém zastoupení poplatníka, provedením převodu peněžních prostředků na platební účet tohoto poplatníka*.“.

Důvodová zpráva k § 7 vysvětluje logiku: hotovost je těžko dohledatelná (nezanechává elektronickou stopu). Ale pokud mezi zákazníkem a poplatníkem stojí prostředník, který hotovost „přemění“ na bezhotovostní převod na účet poplatníka, elektronická stopa vznikne — a tím odpadá důvod pro evidenci. Důvodová zpráva uvádí jako typický příklad platbu na dobírku.

Příklad: Restaurace provozuje stravovací služby. Identické jídlo (steak za 500 Kč) může být uhrazeno několika způsoby:

#	Scénář	Kdo přijímá platbu	Forma platby zákazníka	Jak peníze dorazí k restauraci	Kontaktní platba?	Eviduje restaurace?
---	---	---	---	---	---	---
A	Zákazník v restauraci, platí kartou	Restaurace přímo	Bezhotovostní	Přímo	✅ ANO (§ 7/1a + 1b)	✅ ANO — 500 Kč
B	Zákazník v restauraci, platí hotově	Restaurace přímo	Hotovost	Přímo	✅ ANO (§ 7/1a + 1b + /2)	✅ ANO — 500 Kč
C	Vlastní rozvoz restaurace, zákazník platí hotově kurýrovi	Kurýr = zaměstnanec restaurace	Hotovost	Přímo (přes zaměstnance)	✅ ANO (§ 7/1a — kurýr jedná na účet poplatníka)	✅ ANO — 500 Kč
D	Wolt/Bolt Food, zákazník platí kartou v aplikaci	Platforma (Wolt)	Bezhotovostní v appce	Bezhotovostně od Woltu	❌ NE (§ 7/1a ❌, § 7/1b ❌, § 7/2 neaktivováno — nejde o hotovost)	❌ NE
E	Wolt/Bolt Food, zákazník platí hotově kurýrovi platformy	Kurýr Woltu	Hotovost	Bezhotovostně od Woltu	❌ NE — výjimka § 7/2 věta 2 (kurýr Woltu = „jiná osoba nejednající v zastoupení poplatníka", peníze převedeny bezhotovostně)	❌ NE
F	E-shop, dobírka přes PPL	Kurýr PPL	Hotovost	Bezhotovostně od PPL	❌ NE — výjimka § 7/2 věta 2 (totožná logika)	❌ NE

Výsledek: Identická konzumace, identický příjem restaurace (500 Kč), ale zaevidováno je 500 Kč ve scénářích A–C a 0 Kč ve scénářích D–F.

Proč je to systémový problém:

- Stimul k platformizaci. Čím více tržeb restaurace (nebo jakýkoli podnikatel) „přesměruje“ přes platformu, tím méně eviduje. Podíl delivery platforem na tržbách gastronomie roste (Wolt, Bolt Food, Dáme Jídlo) — zákon vytváří slepé místo, které se bude s časem zvětšovat. Přitom gastronomie je deklarovaným primárním cílem evidence tržeb.
- Nepřímé zastoupení vs. zprostředkování — šedá zóna. Zákon rozlišuje komisionáře (§ 10 — tržbu eviduje komisionář, tedy platforma) a prostého zprostředkovatele inkasa (§ 7 odst. 2 — neeviduje se). Ale platformy jako Wolt operují v hybridním modelu: přijímají objednávku, inkasují platbu, strhávají provizi a zbytek posílají restauraci. To je něco mezi komisí a zprostředkováním — a zákon toto výslovně neřeší. Důvodová zpráva k § 10 pouze uvádí: „*Od nepřímého zastoupení je třeba odlišit situaci, kdy někdo v rámci doručení zboží zprostředkovává též inkaso platby za toto zboží.*“. Platformy ale nedělají jen „inkaso při doručení“ — aktivně zprostředkovávají celou obchodní transakci.
- Nekonzistence s vlastním rozvozem. Pokud restaurace zaměstná vlastního kurýra (scénář C), tržba se eviduje. Pokud tutéž rozvozovou službu outsourcuje na Wolt (scénář D/E), neeviduje se. Zákon tak vytváří nerovné podmínky mezi vlastním rozvozem a platformovým rozvozem — v přímém rozporu s deklarovaným principem neutrality.

- Dopad na POS systém. Dodavatel POS systému musí v pokladním systému umět rozlišit, zda objednávka přišla z vlastního prodejního kanálu (→ evidovat) nebo z platformy (→ neevidovat?). Ale i to je nejisté — protože zařazení konkrétní platformy pod § 10 (nepřímé zastoupení) vs. § 7 odst. 2 (zprostředkování) závisí na smluvním modelu, který se může lišit platforma od platformy i restaurace od restaurace.
- Rozpor s účelem zákona. § 1 odst. 2 deklaruje *„jednotné a automatizované zjišťování informací o evidovaných tržbách s cílem posílení rovného a poctivého podnikatelského prostředí“*. Systematické vyloučení rostoucího segmentu platformových tržeb tento účel přímo podkopává.

V návaznosti na výše uvedené proto požadujeme provést v návrhu zákona následující úpravy.

Požadujeme do návrhu zákona doplnit výslovnou úpravu platformových služeb. Definovat, kdy platforma jedná jako komisionář (§ 10 — eviduje platforma) a kdy jako prostý zprostředkovatel. Navrhujeme kritérium: pokud platforma aktivně zprostředkovává obchodní transakci (přijímá objednávku, stanoví/zobrazuje cenu, inkasuje platbu a strhává provizi), jedná se o nepřímé zastoupení ve smyslu § 10 a platforma eviduje tržbu.

Alternativně požadujeme rozšířit § 7 odst. 1 písm. b). Za kontaktní platbu považovat i platbu, ke které dochází v souvislosti s objednáním zboží nebo služeb, které jsou zákazníkovi dodány z provozovny poplatníka, a to bez ohledu na to, kdo platbu inkasuje. Jako konkrétní formulaci nového písm. c) k doplnění do § 7 odst. 1 navrhujeme následující znění:

*„**c) ke které dochází v souvislosti s dodáním zboží nebo poskytnutím služby, které jsou realizovány z provozovny poplatníka**“*.

Pokud nebude akceptováno doplnění návrhu zákona, minimálně požadujeme v důvodové zprávě vyjasnit právní kvalifikaci hlavních typů platforem (marketplace model, komisionářský model, agenturní model) ve vztahu k § 7 a § 10.

3. Připomínka k § 11

Požadujeme do ustanovení § 11 vložit nový odstavec 5 v následujícím znění:

*„**Provozovatel uzavřeného platebního systému nebo platební platformy využívané k úhradě zboží a služeb může být pověřen evidováním tržeb všech prodejců využívajících tento systém v rámci jedné akce nebo provozovny. Možnost pověření vzniká uzavřením smlouvy o poskytnutí platebních služeb, která obsahuje výslovný souhlas prodejce s evidováním tržeb prostřednictvím platformy.“**.*

Odůvodnění:

Stávající znění § 11 je obecné a nezohledňuje specifika centralizovaných platebních systémů. Zejména:

- Forma pověření není specifikována – není zřejmé, zda smlouva o poskytnutí platebních služeb automaticky zakládá pověření k evidenci.
- Odpovědnostní vztahy (§ 11 odst. 4: společná odpovědnost pověřujícího i pověřeného) nezohledňují situace, kdy platforma nemá kontrolu nad úplností hlášených tržeb ze strany prodejce.
- Praktická implementace pro desítky prodejců v rámci jedné akce vyžaduje standardizovaný postup.

Akceptace připomínky tak povede k:

- Snazšímu nastavení pro prodejce: Jednotliví stánkaři na festivalech nemusí řešit technickou stránku evidence – vše za ně centrálně zajistí platforma. To dramaticky snižuje administrativní zátěž a riziko chyb.

- Vyšší efektivitě: Jedna platforma odesílá XML datové zprávy za všechny prodejce, místo aby každý z více než stovky stánkařů řešil vlastní evidenci.
- Vyšší transparentnosti: Bezhotovostní systémy zaznamenávají 100 % transakcí digitálně. Centrální evidence poskytuje správci daně kompletní a konzistentní datovou sadu.
- Zajištění souladu s § 5 odst. 2: Zákon již počítá s dvojfázovou evidencí uzavřených platebních systémů (nabití/čerpání). Explicitní úprava pověření je logickým doplněním.

4. Připomínka k § 12 odst. 2

Požadujeme do textu ustanovení § 12 odst. 2 doplnit nové písmeno i) v následujícím znění:

„i) nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru.“.

Odůvodnění:

Navrhujeme doplnit nebankovní poskytovatele spotřebitelského úvěru do seznamu poplatníků z oblasti finančního trhu, kteří jsou vyňati z povinnosti evidovat tržby. Máme za to, že nezahrnutí nebankovních poskytovatelů v navrhovaném seznamu představuje ze strany předkladatele opomenutí.

Stejně jako v případě ostatních poplatníků v této kategorii je již v současnosti transparentní kontrola nebankovních poskytovatelů pro účely správy daně zajištěna řadou dalších právních mechanismů. Zejména je třeba upozornit, že nebankovní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů stejně jako banky, pojišťovny a další vyňaté finanční instituce shodně podléhají přísnému dohledu ze strany České národní banky (ČNB), pokud jde o povinnosti dle zákona o spotřebitelském úvěru, nebo Finančního analytického úřadu (FAU), pokud jde o povinnosti dle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML). Z dohledových povinností tak vyplývá pravidelné a detailní poskytování finančních výkazů a AML ukazatelů poskytovatele ČNB. Z pravidel AML zároveň vyplývá adresnost každé finanční operace spotřebitele, která je spojena s konkrétním rodným číslem, číslem smlouvy a historií spotřebitele. Riziko zatajení tržeb nebankovními poskytovateli spotřebních úvěrů proto není žádné.

U subjektů finančního trhu předkladatel argumentuje, že evidování jejich tržeb by bylo *„nehospodárné“*, neboť jejich hotovostní tržby jsou *„mizivé v poměru k nákladům“*, které by musely na evidenci vynaložit. Tato premisa přitom plně dopadá i na nebankovní poskytovatele úvěrů, kde drtivá většina transakcí (poskytnutí i splácení úvěru) probíhá v současnosti bezhotovostně, přičemž tento trend dlouhodobě posiluje. Nelze proto očekávat, že by případné zavedení evidence tržeb i pro nebankovní poskytovatele mělo významný fiskální přínos.

Mimo to je vhodné také připomenout, že finanční služby jako celek, tedy včetně poskytování spotřebitelských úvěrů, jsou v současnosti vyňaty z daně z přidané hodnoty. Riziko nezákonné optimalizace tržeb ze strany subjektů v tomto segmentu je tedy z povahy věci oproti jiným významně nižší. Zároveň ani není známo, že by poskytovatelé finančních služeb využívali optimalizace tržeb, pokud jde o jiné daně.

Předkladatel deklaruje mimo jiné cíl *„eliminovat nadbytečnou finanční a administrativní zátěž na straně dotčených subjektů“*. Uvalení povinnosti na sektor, který je již nyní digitálně i procesně monitorován ČNB, by bylo v přímém rozporu s tímto prohlášením.

I když někteří nebankovní poskytovatelé mají provozovny, charakter jejich služby (finanční produkt) nevykazuje osobní prvek, který představuje významné riziko zatajení tržby, v takové míře, jako je tomu u jiných podnikatelských segmentů (např. maloobchod, gastronomie), na které návrh zákona primárně cílí.

Nezahrnutí nebankovních poskytovatelů při současném vynětí bank a dalších finančních institucí by konečně bylo v rozporu s principem rovného zacházení, když se z povahy věci jedná o subjekty se srovnatelným způsobem i stupněm regulace.

5. Připomínka k § 13 odst. 1 písm. a)

Požadujeme doplnit, resp. upřesnit formulaci pojem „drobná vedlejší podnikatelská činnost“ ve smyslu níže uvedeného odůvodnění.

Odůvodnění:

Zákon zavádí neurčitý pojem „drobná vedlejší podnikatelská činnost“ aniž je jasné, co tento pojem označuje (viz důvodová zpráva k § 13 odst. 1 písm. a): *„Konkrétní hranici limitující příjem z drobné vedlejší činnosti nastaví aplikační metodická praxe, která zohlední aktuální situaci.*“) Zákon tak staví poplatníka do situace, kdy do určité hranice příjmů nemá povinnost evidence, tuto hranici však zákon neurčuje, poplatník ji nezná a bude *ex post* určena, a to s tím, že následně může být poplatník zpětně sankcionován za nezahájení evidence při překročení této hranice. Navíc existuje riziko neproporcionálního zvýhodnění „veřejně prospěšných poplatníků“ oproti běžným malým a středním podnikatelům nabízejícím na trhu stejné služby nebo zboží ve stejném objemu.

6. Připomínka k § 13 odst. 1 písm. d)

Požadujeme doplnit a upřesnit formulaci vynětí z evidence tržeb pro tržby z jízdného na lanových drahách. Konkrétně požadujeme text ustanovení § 13 odst. 1 písm. d) upravit následovně:

„d) z jízdného nebo související platby hrazených v dopravních prostředcích při pravidelné hromadné přepravě osob, ***s výjimkou osobní dopravy lanovými a visutými drahami,“.***

Odůvodnění:

Návrh zákona o evidenci tržeb v § 13 odst. 1 písm. d) vyjímá z povinnosti evidence tržeb tržby *„z jízdného nebo související platby hrazených v dopravních prostředcích při pravidelné hromadné přepravě osob“*.

Vzhledem k tomu, že se provoz lanových drah na území ČR řídí zákonem č. 266/1994 Sb., o dráhách a dalšími souvisejícími předpisy – mimo jiné i vyhláškou Ministerstva dopravy ČR č. 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu, lze dovodit, že tržby z jízdného placeného za přepravu na lanových drahách by podle návrhu zákona neměly být předmětem evidence tržeb.

V kontextu výše uvedeného je ale nutno vnímat, že většina provozovatelů lanových drah nabízí v rámci jízdného v daném lyžařském regionu současně i přepravu osob na lyžařských vlecích, které však do působnosti Zákona o dráhách a výše uvedené vyhlášky o přepravním řádu nespadají. Z uvedeného vyplývá, že tržby z jízdného za přepravu na lanových drahách a prostřednictvím lyžařských vleků by z pohledu zákona o evidenci tržeb měly mít odlišný režim. Tržby za jízdné na lanových drahách a lyžařských vlecích přitom v praxi nelze smysluplně a mnohdy ani technicky oddělit, protože jsou nabízeny v rámci jednoho tarifu (např. 1denní skipas pro celý region s přepravou na lanovkách i lyžařských vlecích). Na trhu sice existují provozovatelé, kteří provozují pouze jeden druh dopravního zařízení – lanové dráhy, anebo lyžařské vleky, kde by podle aktuálního návrhu zákona mohl existovat odlišný režim ve vztahu k povinnosti evidenci tržeb z jízdného, nicméně v drtivé většině případů provozovatelé provozující lanové dráhy nabízejí v rámci jízdného v daném lyžařském regionu současně i přepravu osob na lyžařských vlecích. Proto je pro tyto „kombinované“ tržby z jízdného pro oba uvedené druhy přepravy nutno nastavit v zákoně o evidenci tržeb jeden společný režim. Celkové tržby v tomto odvětví se přitom pohybují okolo 3 mld. Kč ročně.

Rozumíme legislativnímu záměru vyloučit z evidence tržeb jízdné placené v dopravních prostředcích při pravidelné hromadné přepravě osob, kde by bylo velmi obtížné dodržet standardy zaváděné v rámci zákona o evidenci tržeb. Jsme ale toho názoru, že prodej jízdného pro dopravu na lanových drahách je realizován v podmínkách, které výjimku z evidence tržeb nevyžadují. Výše navrhovaná úprava znění § 13 zákona by zároveň řešila i problém s výše popsaným odlišným režimem evidence tržeb z jízdného u lyžařských vleků. Současně pomůže v principu zajistit prostředí s rovnějšími podmínkami pro podnikání.

7. Připomínka k § 13 odst.1 písm. d) a e)

Požadujeme upravit text ustanovení § 13 odst. 1 písm. d) a e) ve smyslu níže uvedeného odůvodnění.

Odůvodnění:

Navrhovaná úprava § 13 odst. 1 písm. d) a e) nereflektuje reálnou situaci ve veřejné dopravě, kdy je regionální doprava často realizována formou integrovaných dopravních systémů, kdy jízdní doklady lze použít v MHD, linkové silniční dopravě i železniční dopravě. Z tohoto důvodu by bylo vhodné z evidence tržeb vyjmout i jízdné v integrovaných dopravních systémech a MHD včetně souvisejících plateb. Do souvisejících plateb zahrnout i doplňkové prodeje upomínkových předmětů, tedy „fanshopů" (např. Dopravní podnik hl. m. Prahy, České dráhy, Plzeňské městské dopravní podniky atd.) a popř. i cateringových služeb poskytovaných v dopravních prostředcích. Zároveň upozorňujeme, že v návrhu zákona není žádným způsobem upraveno vydání účtenky na žádost zákazníka (detailně viz také jedna z dalších připomínek). Navíc vydávání účtenky v odvětví osobní přepravy lze považovat za nadbytečné, jelikož samotná jízdenka zpravidla splňuje náležitosti účtenky.

8. Připomínka k § 14 odst. 2 a 3

Požadujeme upravit vymezení pojmu prodejního automatu v textu ustanovení § 14 odst. 2 a 3 návrhu zákona tak, aby nedocházelo k vyloučení zařízení, která vyžadují určitou součinnost zákazníka při čerpání služby. Úpravu výkladu tohoto ustanovení požadujeme provést v důvodové zprávě tak, aby bylo jednoznačně vyjasněno, že pojem prodejního automatu zahrnuje také zařízení poskytující služby prostřednictvím samoobslužného technického zařízení, jako jsou například:

- samoobslužné automyčky nebo mycí boxy,
- samoobslužné vysavače,
- kompresory pro dohušťování pneumatik,
- obdobná zařízení poskytující službu prostřednictvím technického zařízení.

Odůvodnění:

Navržená formulace ustanovení je vykládána restriktivně a vylučuje zařízení, která vyžadují určitou součinnost zákazníka při čerpání služby. Takové pojetí představuje změnu oproti předchozí právní úpravě evidence tržeb (EET 1.0), kde byl pojem prodejního automatu vykládán obecně a zahrnoval širší spektrum samoobslužných zařízení.

V praxi přitom není ekonomický ani systémový důvod tato zařízení z režimu výjimky vylučovat. U zařízení, jako jsou samoobslužné myčky nebo vysavače, zákazník fakticky pouze využívá technické zařízení poskytující službu, přičemž jeho součinnost (např. najetí vozidlem do mycího prostoru nebo manipulace s vysávací hadicí) je z hlediska charakteru služby srovnatelná s úkony prováděnými u běžných prodejních automatů (např. odebrání kelímku nebo zboží).

Současně se jedná o zařízení, která jsou v řadě případů provozována v offline režimu a nejsou technologicky připravena na kontinuální online komunikaci se systémem evidence tržeb. Zavedení povinnosti evidence tržeb by proto vyžadovalo zásadní technické úpravy těchto zařízení, což by vedlo k výraznému zvýšení provozních nákladů a v řadě případů by mohlo vést až k ekonomické neudržitelnosti jejich provozu.

Restriktivní výklad by navíc mohl vést ke sporům o právní kvalifikaci těchto činností, zejména o otázku, zda jde o prodej zboží nebo poskytnutí služby. Typicky u samoobslužných myček zákazník službu fakticky pouze pasivně přijímá a míra jeho součinnosti je minimální (najetí do určeného prostoru).

Požadujeme proto zachovat výklad odpovídající předchozí právní úpravě evidence tržeb a v důvodové zprávě výslovně uvést, že pojem prodejního automatu zahrnuje i uvedené typy samoobslužných zařízení.

9. Připomínka k § 14 odst. 4

Požadujeme upravit text ustanovení § 14 odst. 4 následovně:

„Evidovanou tržbou nejsou také tržby z prodeje zboží či služeb prostřednictvím samoobslužného zařízení, které se nachází mimo provozovnu a umožňuje platbu pouze v hotovosti ***nebo smíšeně v hotovosti a současně i bezhotovostně***, za podmínky, že okolnosti neumožňují nebo zásadně ztěžují evidenci tržeb".

Odůvodnění:

Navržené znění ustanovení omezuje výjimku pouze na zařízení umožňující platbu výhradně v hotovosti. V praxi však existuje řada samoobslužných zařízení, která umožňují současně hotovostní i bezhotovostní platby (např. prostřednictvím platebních karet nebo mobilních plateb), aniž by byla technicky připravena na online evidenci jednotlivých transakcí v systému evidence tržeb.

Vyloučení těchto zařízení z režimu výjimky by vedlo k nepřiměřenému administrativnímu a technickému zatížení jejich provozovatelů, přestože se zpravidla jedná o drobné transakce s nízkou hodnotou a omezeným fiskálním významem.

Navržená úprava proto umožňuje zachovat výjimku i v případech, kdy zařízení umožňuje vedle hotovostních plateb také drobné bezhotovostní platby, pokud technické nebo provozní okolnosti evidenci tržeb neumožňují nebo ji zásadně ztěžují.

10. Připomínka k § 14

Požadujeme do textu ustanovení § 14 vložit nový odstavec v následujícím znění:

„Evidovanou tržbou nejsou také tržby z prodeje zboží a služeb na kulturních, sportovních a podobných jednorázových hromadných akcích konaných mimo stálé provozovny, pokud jsou tyto tržby evidovány prostřednictvím uzavřeného platebního systému, který zajišťuje úplný digitální záznam všech transakcí.".

Alternativní návrh pro případ, že plné vynětí není akceptovatelné, požadujeme stanovit zvláštní režim pro jednorázové akce kombinující:

- Prodlouženou lhůtu pro evidenci dle výše uvedené připomínky (4 pracovní dny po akci).
- Možnost hromadného využití pověření dle výše uvedené připomínky (centrální evidence skrze platformu).
- Možnost hromadného odeslání transakcí v případě, že se prodejní stánky nacházejí mimo dosah internetového připojení po celou dobu konání akce.

Odůvodnění:

Návrh zákona obsahuje několik institutů, které částečně zohledňují specifické podmínky:

Přirážka zprošťující povinnosti (§ 12 odst. 3)

Poplatníci s příjmy do 1 mil. Kč mohou být přihlášeni k přirážce zprošťující povinnosti evidovat tržby. Tato možnost je relevantní pro menší stánkaře, avšak nepokrývá pořadatele festivalů ani větší prodejce.

Vynětí samoobslužných zařízení (§ 14 odst. 4)

Tržby z prodejních automatů mimo provozovnu jsou vyňaty, pokud „okolnosti neumožňují nebo zásadně ztěžují evidenci tržeb". Festivaly splňují tuto podmínku, jakkoli stánkový prodej nespadá pod definici samoobslužného zařízení.

Mezní doba odezvy a offline režim (§ 20–21)

Lhůta 48 hodin teoreticky může být pro běžné výpadky dostatečná (i když i ta – jak dokládáme v odůvodnění dalších připomínek – je v současném nastavení velmi problematická), pro festivaly jednoznačně nikoli (viz připomínka k prodloužení lhůty pro stánkový prodej na akcích).

Výjimka se vztahuje pouze na tržby evidované prostřednictvím *cashless* systému. Tím je zajištěna plná transparentnost a digitální auditní stopa – cíl zákona (efektivní ověřování daňových povinností dle § 1 odst. 2) je naplněn alternativním způsobem.

11. Připomínka k § 15

Požadujeme v zákoně umožnit alternativní způsob distribuce certifikátů pro evidenci tržeb – zejména přes API, které mohou využívat dodavatelé POS systémů na základě plné moci poplatníka.

Dále požadujeme explicitně upravit možnost hromadné správy certifikátů pro řetězce a franšízy.

A také požadujeme stanovit pravidla pro životní cyklus certifikátu (doba platnosti, automatická obnova, varování před expirací).

Odůvodnění:

Certifikáty pro evidenci tržeb se získávají *„prostřednictvím daňové informační schránky“* (§ 15 odst. 1 až 2). U EET 1.0 existoval samostatný portál pro správu certifikátů. Nyní je vše svázáno s DIS — daňovou informační schránkou. Proč je to problém:

- Fakticky to znemožňuje využít pro získání certifikátu institut zastoupení, resp. zmocnění. Mnoho poplatníků přenechává plnění svých daňových a jiných povinností zmocněnci (daňový poradce, advokát, účetní apod.) a svojí daňovou informační schránku neobsluhuje. Získání certifikátu výhradně prostřednictvím DIS tak vyžaduje ze strany každého poplatníka, včetně malých OSVČ, „osobní návštěvu“ daňové informační schránky buď za účelem přímo získání certifikátu, anebo za účelem pověření jiného uživatele přístupem do daňové informační schránky. Tato skutečnost může být v případě zejména starších OSVČ výraznou administrativní překážkou.
- DIS má jiný přístupový model než běžná datová schránka — vyžaduje specifickou autentizaci.
- Pro podnikatele s více provozovnami/pokladnami je masová správa certifikátů přes DIS uživatelsky náročná.
- Zákon neupravuje, zda dodavatel POS systému může jako zmocněnec poplatníka certifikáty získávat a spravovat (což je v praxi nejčastější model).
- Neřeší se revokace a obnova certifikátů — co když certifikát vyprší v provozní době?

12. Připomínka k § 17

Požadujeme do návrhu zákona doplnit, případně do důvodové zprávy, výslovné ustanovení potvrzující, že doklad vydávaný na žádost zákazníka dle § 16 zákona o ochraně spotřebitele a § 31 živnostenského zákona může být vydán v digitální/elektronické podobě, například formou:

- záznamu v mobilní aplikaci nebo na webovém profilu zákazníka,
- zaslání na e-mailovou adresu zákazníka,
- zobrazení QR kódu pro stažení dokladu ihned po vytvoření objednávky,
- alternativně zpřístupnění v zákaznické účtu (i anonymním) na webu pořadatele nebo dodavatele služby *cashless* platebního systému.

Odůvodnění:

Návrh zákona přináší zásadní pozitivní změnu oproti původnímu EET 1.0 – ruší povinnost automaticky vystavit a předat účtenku zákazníkovi při každé transakci. Dle § 17 odst. 1 návrhu je

poplatník povinen evidovat tržbu zasláním údajů správci daně, avšak povinnost vystavit účtenku není stanovena.

V důvodové zprávě, bodu 64 je uvedeno následující: *„Oproti původnímu řešení se nestanoví povinnost vystavit a předat účtenku zákazníkovi. (…) Zásadní změnu ve prospěch snížení administrativní a materiální náročnosti evidence tržeb lze spatřovat v opuštění povinnosti vystavit účtenku.“.*

Vydání dokladu se tak vrací k obecným předpisům, zejména § 16 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, a § 31 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona, které stanovují povinnost vydat doklad na žádost zákazníka. Ani jeden z těchto předpisů však výslovně neupravuje formu dokladu, tedy zda může být vydán digitálně/elektronicky.

Absence výslovného ustanovení o přípustnosti digitální/elektronické formy dokladu vytváří právní nejistotu pro podnikatele, kteří provozují moderní platební systémy bez tiskáren. Navíc např. v prostředí festivalů a akcí je tisk papírových dokladů nejen neekologický (Festivalová asociace FESTAS dokumentuje 150 kg zbytečného a nerecyklovatelného papírového odpadu na průměrném festivalu s 150 000 transakcemi, kdy výjimkou nejsou ani násobky tohoto objemu), ale i technicky problematický, navíc digitální podoba má pro uživatele mnoho výhod, kdy kontrola objednávek další den nebo i v pozdějších dnech je velmi užitečná.

Požadavek na změnu, resp. doplnění se tak opírá o tyto argumenty:

- Soulad s digitalizací státní správy: Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby, předpokládá primárně digitální komunikaci. Vydávání dokladů by mělo tento trend reflektovat.
- Ekologický přínos: Eliminace zbytečného papírového odpadu, zejména v prostředí festivalů.
- Praxe bezhotovostních systémů: NFCtron a obdobné platformy již dnes poskytují kompletní digitální záznamy o transakcích. Zákazník má trvalý přístup k historii nákupů prostřednictvím aplikace.
- Důvodová zpráva, bod 48: *„Řešení bude postaveno na nejmodernějších systémech a nebude vyžadovat povinný tisk účtenky.“.* Digitální doklady jsou logickým vyústěním tohoto záměru.

13. Připomínka k § 17 odst. 4 a § 18 odst. 3

a) Požadujeme zakotvit do zákona zmocnění pro Ministerstvo financí k vydání prováděcí vyhlášky upravující technické náležitosti komunikace (formát zprávy, komunikační protokol, formát certifikátu, strukturu odpovědi).

b) Požadujeme stanovit zákonnou minimální lhůtu (např. 12 měsíců) mezi zveřejněním změny technické specifikace a její účinností.

c) Požadujeme ustanovení § 18 odst. 3 omezit tak, aby *„další údaje“* mohly být zavedeny pouze prováděcí vyhláškou, nikoliv jednostranným rozhodnutím správce daně.

Odůvodnění:

Návrh zákona stanoví, že datová zprava se zasílá *„ve formátu XML a datové struktuře určené a zveřejněné správcem daně způsobem umožňujícím dálkový přístup“* (§ 17 odst. 4). Veškera technická specifikace — XML schéma, komunikační protokol, endpoint, formát certifikátu, způsob autentizace, struktura odpovědi serveru — je delegovaná na správce daně (Finanční správa ČR) bez jakýchkoli zákonných mantinelů. Navíc § 18 odst. 3 zmocňuje správce daně určit *„další údaje, které může poplatník v datové zprávě zasílat“*, čímž se rozsah datové zprávy může kdykoliv rozšířit bez legislativního procesu.

Proč je to problém pro dodavatele pokladních systémů a trh:

- Dodavatelé *Point of sale* (POS) systémů nemohou zahájit vývoj bez znalosti technické specifikace.
- Neexistuje žádná zákonná garance stability specifikace — FS ČR ji může kdykoliv jednostranně změnit.
- Původní EET 1.0 mělo technické parametry ukotveny ve vyhlášce č. 269/2016 Sb. — novy zákon nic takového neobsahuje.
- § 18 odst. 3 umožňuje rozšiřovaní povinných údajů *de facto* neústavně, mimo jakoukoli kontrolu zákonodárce.

14. Připomínka k § 17, § 18, § 20 a § 21

a) Požadujeme v zákoně definovat pojem *„potvrzení o zaevidování tržby“* - jeho minimální obsah (unikátní identifikátor přidělený serverem, čas přijetí, odkaz na identifikaci datové zprávy) a právní význam (důkaz o splnění evidenční povinnosti).

b) Požadujeme stanovit, že tržba je považována za zaevidovanou okamžikem přijetí potvrzení, nikoliv okamžikem odeslání (změna § 17 odst. 1). To odpovídá i logice § 20/§ 21 — pokud potvrzení nedorazí, aktivuje se offline režim.

c) Požadujeme zavést povinný deterministický identifikátor tržby (analogie BKP) — hash vypočtený z povinných údajů § 18 odst. 1, který POS musí přiložit ke každé datové zprávě. Stejná tržba = stejný identifikátor. Správce daně ho použije k deduplikaci.

d) Požadujeme v zákoně stanovit, že správce daně při opakovaném přijetí zprávy se shodným identifikátorem vrátí potvrzovací kód bez opakovaného zaevidování (idempotentní operace).

e) Požadujeme v zákoně řešit důkazní situaci — kdo nese důkazní břemeno, pokud potvrzení nebylo doručeno. Navrhujeme řešení: pokud poplatník prokáže odeslání (log POS systému), nese důkazní břemeno správce daně).

f) Požadujeme uložit správci daně povinnost zveřejnit nejen datovou strukturu požadavku, ale i datovou strukturu odpovědi (včetně chybových stavů, retry logiky a formátu potvrzovacího kódu) — jako součást technické specifikace podle § 17 odst. 4

Odůvodnění:

V oblasti potvrzovacích kódů a identifikace tržeb identifikujeme několik vzájemně souvisejících problémů, k jejichž řešení by mělo vést přijetí výše uvedených požadavků.

Zákon zmiňuje *„potvrzovací kód ze společného technického zařízení správce daně“* v § 20 (doba odezvy), ale nikde nedefinuje, co tento potvrzovací kód je, jakou má strukturu, co obsahuje a jaký je jeho právní význam.

U EET 1.0 byl FIK (fiskální identifikační kód) zákonně definován a sloužil jako důkaz úspěšného zaevidování tržby. Navíc existoval BKP (bezpečnostní kód poplatníka) — deterministický kryptografický hash, který sloužil jako idempotentní klíč pro rozpoznání duplikátních zpráv na serveru. EET 2.0 oba tyto koncepty vypouští, aniž by je čímkoli nahradil.

Důvodová zpráva k § 20 potvrzuje: *„Konkrétní označení potvrzovacího kódu je ponecháno na nastavení konkrétní datové struktury ze strany správce daně. Podle původního zákona o evidenci tržeb byl tento kód označen jako tzv. fiskální identifikační kód (FIK).“*

Právní význam potvrzovacího kódu

Kdy je tržba zaevidována? § 17 odst. 1 říká: *„…zasláním údajů o evidované tržbě správci daně datovou zprávou…čímž dojde k zaevidování tržby.“*. Tržba je tedy zaevidována zasláním, nikoliv

přijetím potvrzení. Ale potvrzovací kód je jediný způsob, jak se POS dozví, že server zprávu přijal. Bez potvrzení poplatník neví, zda tržbu zaevidoval, nebo zda zpráva nedorazila.

Problém pro dokazování: Při kontrole ze strany FS ČR poplatník tvrdí, že tržbu zaevidoval. FS tvrdí, že ji nemá. Kdo nese důkazní břemeno? Poplatník nemá žádný zákonně definovaný doklad o úspěšném zaevidování — potvrzovací kód nemá právně stanovenou důkazní hodnotu.

Problém pro POS systém: POS potřebuje jasně definovanou odpověď serveru:

- Co vrací server při úspěšném přijetí? (HTTP 200 + potvrzovací kód? Jiný formát?)
- Co vrací při chybě v datové zprávě? (Chybový kód? Textový popis? Jak POS pozná, zda opravit a poslat znovu, nebo tržba nebude přijata?)
- Co vrací při duplikátním přijetí? (Viz také jedna z dalších připomínek k § 20 a § 21 zaměřená na offline režim, dobu odezvy a integritu dat — konkrétně část Phantom Duplicate)
- Co vrací při přetížení serveru? (Retry-after? Odmítnutí?)
- Jaká je struktura XML odpovědi?

Zákon ani důvodová zpráva neřeší žádnou z těchto otázek — vše je delegováno na *„datovou strukturu“* FS ČR.

Absence idempotentního klíče (náhrada BKP)

EET 1.0 obsahoval zákonně definovaný BKP (bezpečnostní kód poplatníka) — kryptografický hash generovaný POS z údajů tržby. BKP byl deterministický: stejná tržba vždy vygenerovala stejný BKP. Server FS ČR tak mohl při opakovaném přijetí zprávy se stejným BKP rozpoznat, že jde o tutéž tržbu, a provést deduplikaci.

Návrh EET 2.0 ruší BKP (kód je uveden mezi údaji, které *„oproti původnímu zákonu nebude poplatník uvádět“* — důvodová zpráva k § 18). Zákon obsahuje dvě položky, které by mohly plnit podobnou funkci:

§ 18 odst. 1 písm. d): *„pořadové číslo tržby“* — ale zákon nestanoví, že musí být unikátní. A i kdyby bylo, při opakovaném odeslání téže tržby bude číslo stejné — ale server neví, zda jde o duplikát nebo o novou tržbu se stejným číslem.

§ 18 odst. 1 písm.) g: *„identifikace datové zprávy“* — ale zákon neříká, zda POS má při opakovaném odeslání použít stejnou nebo novou identifikaci. Pokud novou, server nemá podle čeho deduplikovat. Pokud stejnou, zákon to nepředepisuje.

Bez zákonně stanoveného deduplikačního mechanismu je integrita dat na serveru FS ČR závislá na tom, jak konkrétní výrobce POS implementuje opakované odesílání — a zákon na toto nemá žádný požadavek.

Provázanost s připomínkou k § 20 a § 21 zaměřenou na offline režim, dobu odezvy a integritu dat — konkrétně část Phantom Duplicate

Absence potvrzovacího kódu se zákonnou vahou a absence idempotentního klíče jsou přímou příčinou problému Phantom Duplicate popsaného v jedné z následujících připomínek. Řešení obou připomínek proto musí být koordinované.

15. Připomínka k § 18 a § 5 odst. 2

Požadujeme, aby správce daně při zveřejnění datové struktury XML (§ 18) výslovně zohlednil specifika dvoufázové evidence a umožnil hromadné (batch) odesílání transakcí z jedné akce v rámci jednoho datového souboru a zároveň jasně vymezil pravidla pro tuto situaci, kdy následné čerpání probíhá u různých prodejců.

Odůvodnění:

§ 5 odst. 2 návrhu správně rozlišuje dvě fáze evidence v uzavřených platebních systémech: (a) platbu určenou k následnému čerpání (nabití) a (b) následné čerpání (nákup). § 6 odst. 1 písm. e) potvrzuje, že platba prostřednictvím prostředků určených pouze k zaplacení zboží v prostorách vydavatele splňuje formální náležitosti.

16. Připomínka k § 20 a § 21

a) Požadujeme prodloužit limit pro zaslání dat o tržbě při překročení mezní doby odezvy na 5 pracovních dnů (analogie s jinými lhůtami v daňovém řádu).

Pokud požadavek výše nebude akceptován jako alternativu požadujeme zachovat 48 hodin jako standardní lhůtu, ale doplnit § 21 o ustanovení, že lhůta neběží po dobu:

- prokazatelné nedostupnosti společného technického zařízení správce daně,
- prokazatelného výpadku veřejné datové sítě v místě provozovny,
- události vyšší moci.

b) Požadujeme explicitně stanovit, že nedostupnost serveru FS ČR nemůže být důvodem pro sankci poplatníka.

c) Požadujeme do textu ustanovení § 20 nebo § 21 doplnit pravidlo pro rozpoznání a řešení duplikátů:

- Stanovit, že *„identifikace datové zprávy“* (§ 18 odst. 1 písm. g) musí být u opakovaného odeslání téže tržby shodná s identifikaci původního pokusu (= idempotentní klíč);
- uložit správci daně povinnost deduplikace — pokud přijme zprávu se shodnou identifikaci, přijme ji bez chyby, ale nezaeviduje podruhé;
- alternativně: zavést povinný deterministicky kód (analogie bezpečnostního kódu poplatníka BKP z EET 1.0), který server použije k rozpoznání duplikátu.

d) Požadujeme doplnit do § 20 odst. 2 vodítko pro nastavení mezní doby odezvy: Stanovit doporučený rozsah (např. 2–15 sekund) nebo odkázat na vyhlášku/technickou specifikaci FS ČR, která definuje *expected response time* serveru.

Odůvodnění:

V oblasti offline režimu, doby odezvy a integrity dat identifikujeme několik spolu souvisejících problémů, jejichž řešení spatřujeme ve výše uvedeném souboru navrhovaných změn.

Při překročení mezní doby odezvy musí poplatník zaslat data *„nejpozději do 48 hodin od uskutečnění evidované tržby“* (§ 21). Zákon neřeší situace, kdy výpadek trvá déle než 48 hodin (výpadek internetu, havárie serveru FS ČR, živelní událost, technická porucha zařízení). Po uplynutí 48 hodin se poplatník automaticky dostává do protiprávního stavu — bez ohledu na příčinu. Přitom programové prohlášení vlády explicitně slibuje, že systém *„nebude vyžadovat neustálé on-line připojení“*.

Mezní doba odezvy – parametry bez vodítka

§ 20 odst. 2 stanoví, že mezní dobu odezvy nastaví poplatník *„delší než 2 sekundy“* podle druhu činnosti a kvality připojení. Zákon stanoví pouze minimum (2 sekundy), nikoliv maximum ani doporučený rozsah.

Praktický paradox pro POS systém:

- Poplatník, který nastaví 2 sekundy, bude při průměrném mobilním připojení často padat do offline režimu → 48hodinový limit → riziko sankce.
- Poplatník, který nastaví 60 sekund, bude mít více úspěšných online evidencí — ale zákazník u pokladny čeká minutu.

- Zákon říká „*nemařit průběh evidence*“ (= nenastavovat příliš krátce), ale neříká „*nezatěžovat zákazníka*“ (= nenastavovat příliš dlouze).
- Důvodová zpráva k § 20 dodává, že poplatník musí „*zohlednit délku doby zpracování zaslaných informací správcem daně*“ — ale tu poplatník předem nezná.
- POS systém bude muset nastavit rozumný default — ale bez zákonného vodítka nese riziko, že jakékoliv nastavení bude zpětně zpochybněno při kontrole.

48 hodin – absolutní limit bez rozlišení příčiny

V praxi poplatníků jsou výpadky internetu delší než 48 hodin poměrně běžné (venkovské provozovny, stánkový prodej na akcích, mobilní prodej). Havárie serverů FS ČR (i u EET 1.0 k nim došlo) by znamenala, že VŠICHNI poplatníci se po 48 hodinách dostanou do porušení zákona. 48 hodin je absolutní limit — zákon nerozlišuje důvod (zavinění poplatníka vs. vyšší moc vs. výpadek na straně státu). Navíc při pokutě až do 500 tis. Kč je dopad na malé podnikatele nepřiměřený. Důvodová zpráva k § 21 uvádí, že důvody pro překročení mohou být „*jak z důvodu poruchy na straně správce daně či poskytovatele internetového připojení, tak v případě technických problémů na straně poplatníka*“ — ale zákon tyto příčiny nijak nerozlišuje z hlediska odpovědnosti.

Phantom Duplicate – ztracená odpověď a dvojí evidence tržby

Lze si představit následující scénář:

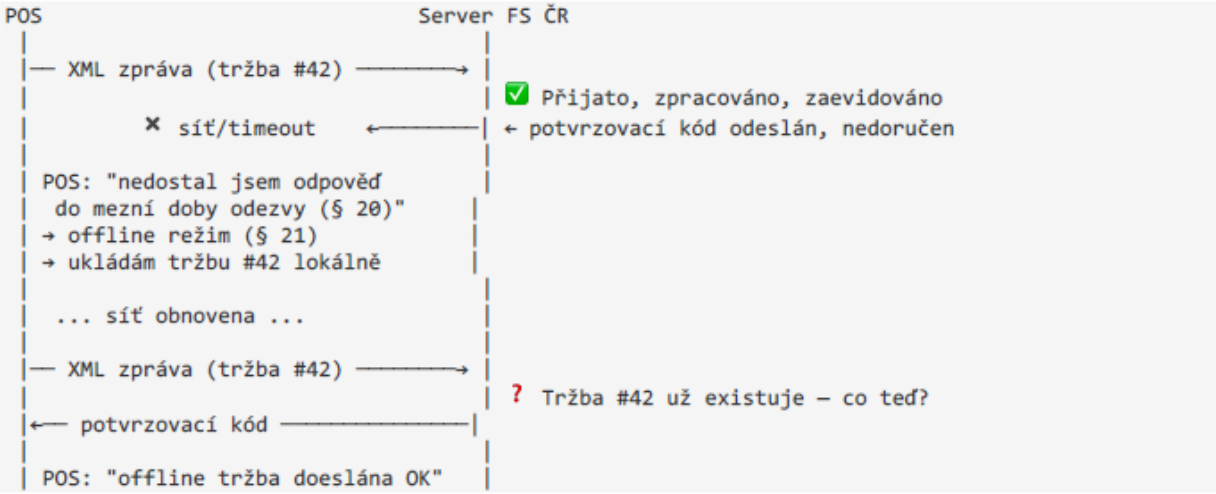

Takový scénář je reálný a častý. Jde o klasický problém „*at-least-once delivery*“ v distribuovaných systémech. Odpověď serveru se ztratí (*timeout*, *reset* TCP spojení, přetížení sítě), ale požadavek byl zpracován. POS legitimně neví, zda server zprávu přijal — jediné, co ví, je, že nedostal potvrzovací kód. Podle § 21 je proto povinen zprávu odeslat.

Co říká návrh zákona:

- § 17 odst. 1: Zaevidování nastává zasláním údajů, ne přijetím potvrzení. První odeslání tedy tržbu už zaevidovalo — i když POS o tom neví.
- § 20 odst. 1: Doba odezvy se měří do „*přijetí potvrzovacího kódu*“. Kód nedorazil ⟶ mezní doba překročena ⟶ § 21 se aktivuje.
- § 21: Poplatník musí zaslat údaje znovu „*bezodkladně po pominutí příčiny*“. POS splní zákon a odešle podruhé.
- Výsledek: Na serveru FS ČR je tatáž tržba dvakrát.

Co zákon neřeší:

- Zda server musí provádět deduplikaci. Pokud přijde druhá zpráva se stejným pořadovým číslem tržby (§ 18 odst. 1 písm. d), ale jinou identifikací zprávy (§ 18 odst. 1 písm. g)) — má server odmítnout, přepsat, nebo zaevidovat podruhé? Návrh zákona situaci nijak neupravuje.
- Zda *„pořadové číslo tržby“* musí být unikátní. Návrh zákona to nestanoví. Důvodová zpráva říká, že *„konkrétní detail určí správce daně v rámci datové struktury“* (k § 18). Pokud číslo nemusí být unikátní, server nemá podle čeho deduplikovat.
- Zda *„identifikace datové zprávy“* (§ 18 odst. 1 písm. g)) je idempotentní klíč. Pokud POS při opakovaném odeslání použije stejnou identifikaci, server by mohl rozpoznat duplikát. Ale návrh zákona to nepředepisuje a POS může legitimně generovat nový message ID pro každý pokus.
- Kdo nese odpovědnost za duplikát. Poplatník udělal vše správně — odeslal (§ 17), nedostal odpověď, odeslal (§ 21). Ale FS ČR má tržbu dvakrát. Kdo to opraví? § 9 (storno) řeší vrácení tržby, ne opravu duplikátu. A poplatník ani neví, že má stornovat — z jeho pohledu vše proběhlo korektně.
- Dopad na celkový evidovaný obrat. Pokud k duplikátům dochází systematicky (špatné připojení, přetížený server FS ČR), evidovaný obrat poplatníka na serveru FS ČR bude vyšší než reálný. Při kontrole to vypadá jako nesrovnalost — paradoxně v neprospěch poplatníka.

U EET 1.0 toto řešila kombinace dvou mechanismů:

- FIK (fiskální identifikační kód) — unikátní kód ze serveru, potvrzení přijetí,
- BKP (bezpečnostní kód poplatníka) — kryptografický hash generovaný POS z údajů tržby, deterministický (stejná tržba = stejný BKP).

BKP sloužil jako de facto idempotentní klíč: pokud server dostal dvě zprávy se stejným BKP, věděl, že jde o tutéž tržbu. EET 2.0 BKP nemá — zákon ho zrušil spolu s dalšími *„redukovanými“* údaji.

17. Připomínka k § 21

Požadujeme pro stánkový prodej na jednorázových akcích prodloužit lhůtu dle § 21 na 4 pracovní dny po provedení objednávky.

Alternativně požadujeme doplnit do ustanovení § 21 nový odstavec v následujícím znění:

„V případě tržeb uskutečněných v rámci stánkového prodeje na jednorázové akci trvající nejdéle 14 dnů, kde okolnosti zásadně ztěžují evidenci tržeb v běžném režimu, je poplatník povinen zaslat údaje o evidované tržbě správci daně nejpozději do 4 pracovních dnů od skončení akce.“

Odůvodnění:

Návrh zákona v § 20 zavádí institut *„mezní doby odezvy“*, kterou si poplatník nastaví na více než 2 sekundy dle druhu své činnosti. Klíčový je § 21, který stanoví, že při překročení mezní doby odezvy je poplatník povinen zaslat údaje správci daně *„bezodkladně po pominutí příčiny, nejpozději však do 48 hodin od uskutečnění evidované tržby“.*

Toto řešení představuje významné zlepšení oproti původnímu EET 1.0. Nicméně pro specifické podmínky stánkového prodeje na jednorázových akcích (festivaly, trhy, jarmarky) je však 48hodinová lhůta nedostatečná.

Festivaly a jednorázové kulturní akce mají specifické provozní podmínky, které zásadně odlišují stánkový prodej od běžného maloobchodu:

- Trvání akce: Festivaly typicky trvají 2-4 dny, velké akce stále častěji nabízejí i možnost příjezdu o den dříve, čímž se prodlužuje právě i doba pro stánkový prodej.

- Objem transakcí: Festivaly často nabízejí desítky až stovky výdejních míst, společnosti jako NFCtron průměrně dodávají na festivaly okolo 70 prodejních zařízení s největšími akcemi čítající až 500 prodejních zařízení. Počet transakcí u většiny jednorázových festivalů dokáže překročit desítky tisíc transakcí, většinou vytvořených okolo večerních hodin.
- Konektivita: Ačkoliv se sítě neustále zlepšují, zajištění řádného internetového připojení na festivalech je finančně často extrémně náročné a stále není technicky možné se připravit na nejvytíženější momenty. Navíc prostorově mohou být na festivalech slepá místa.
- Centrální zpracování: Na festivalech s bezhotovostními systémy jsou terminály vydány prodejcům pouze pro akci a na konci akce zase vráceny, kdy se kontrolují synchronizace a uzávěrky dat pro vyúčtování po akci.

Lhůta 48 hodin je teoreticky adekvátní (i když i ta – jak dokládáme v odůvodnění dalších připomínek – je v současném nastavení velmi problematická) pro běžné krátkodobé výpadky konektivity v kamenných provozovnách. Pro festivaly a jednorázové akce, kde je absence stabilního připojení systémovým rysem prostředí (nikoli výjimečným výpadkem), je tato lhůta jednoznačně nepřiměřená. Navrhovaná 4denní lhůta umožňuje bezpečnou centrální synchronizaci dat a zachovává plnou transparentnost tržeb pro správce daně.

Důvodová zpráva v bodu 500 sama konstatuje: *„Tam, kde povaha podnikatelské činnosti (…) vylučuje realizaci kontaktní platby (…), lze legitimně slevit z potřeby realizovat evidenci tržeb.“* Festivaly přesně odpovídají této charakteristice.

18. Připomínka k části druhé, změna zákona o daních z příjmů, novelizační bod 1

Požadujeme legislativně zpřesnit pojem „příjmy ze samostatné činnosti“ uvedený v novém ustanovení § 2b odst. 1 písm. a).

Odůvodnění:

Limit 1 000 000 Kč představuje klíčovou podmínku pro možnost přihlášení k přirážce zprošťující povinnosti evidovat tržby. Použitý pojem „příjmy ze samostatné činnosti“ však není v návrhu blíže specifikován a není zřejmé, zda se jedná o všechny příjmy podle § 7 zákona o daních z příjmů, anebo o příjmy rozhodné pro vstup do paušálního režimu. Upřesnění pojmu by přispělo k odstranění případných výkladových nejasností při aplikaci zákona.

19. Připomínka k části druhé, změna zákona o daních z příjmů, nový novelizační bod 4

Požadujeme do změn zákona o daních z příjmů doplnit nový novelizační bod 4 a přečíslovat následující novelizační body. V novém novelizačním bodě 4 požadujeme zrušit zákonný limit pro osvobození zdravotních benefitů od daně z příjmů fyzických osob a odvodů sociálního a zdravotního pojištění. Konkrétně tedy požadujeme upravit text ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 následovně:

„1. pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení nebo pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis~~; tato plnění jsou osvobozena v úhrnu do výše průměrné mzdy za zdaňovací období~~,“

Odůvodnění:

Deklarovaným cílem návrhu zákona je návrat právního stavu do podoby před přijetím konsolidačního balíčku. Před touto změnou byly zdravotní a volnočasové benefity upraveny společně a nepodléhaly (s výjimkou zájezdů a rekreace) žádným limitům osvobození od daně, ani odvodům pojistného. Má-li být tento stav skutečně obnoven, nelze bezlimitní režim vztáhnout pouze na volnočasové benefity a současně zachovat limit pro osvobození u benefitů zdravotních.

Jelikož se důvodová zpráva o důvodech zachování limitu pro daný druh benefitů vůbec nezmiňuje, není zřejmé, zda jde o záměr, či nikoliv, popřípadě zda limit nebyl ponechán pouze nedopatřením, což je předpoklad HK ČR. Není totiž systematicky věcně odůvodnitelné, aby volnočasové benefity

podléhaly mírnějšímu režimu než benefity zdravotní, ačkoliv právě zdravotní benefity přímo podporují prevenci, zdravotní péči a udržení pracovní schopnosti zaměstnanců, a vykazují tak významný společenský i ekonomický přínos nehledě na to, že šetří výdaje systému veřejného zdravotního pojištění.

Změna navrhovaná HK ČR, jakkoli není rozpočtově neutrální, směřuje k systematickému, administrativně jednoduššímu a hodnotově konzistentnímu řešení, které je v souladu s programovým prohlášením vlády a jejím deklarovaným záměrem neomezovat rozsah zaměstnaneckých benefitů prostřednictvím hodnotových limitů, a současně odpovídá praktickým potřebám zaměstnavatelů i zaměstnanců.

20. Připomínka k části druhé, změna zákona o daních z příjmů, novelizační bod 4

Požadujeme v novelizačním bodu 4 změn zákona o daních z příjmů vypustit podmínku obvyklosti při poskytování volnočasových benefitů.

Tedy v § 6 odst. 9 písm. d) bodě 2 vypustit *„je jejich poskytování zaměstnavateli obvyklé a“* a provést jazykovou korekci zbytku textu:

„4. V § 6 odst. 9 písm. d) bodě 2 se slova „poskytnutí rekreace nebo zájezdu,“ zrušují, za slova „sportovních zařízení“ se vkládají slova „, účasti na společenské akci, včetně té s kulturním nebo sportovním prvkem, pořádané zaměstnavatelem pro omezený okruh účastníků“ a slova „tato plnění jsou osvobozena v úhrnu do výše poloviny průměrné mzdy za zdaňovací období“ se nahrazují slovy „plnění ve formě účasti na společenské akci, včetně té s kulturním nebo sportovním prvkem, pořádané zaměstnavatelem pro omezený okruh účastníků nebo poskytnutí příspěvku na kulturní nebo sportovní akce jsou osvobozena pouze tehdy, pokud vzhledem k jejich povaze ~~je jejich poskytování zaměstnavateli obvyklé a~~ jejich forma a rozsah jsou přiměřené“.

Odůvodnění:

Kritérium obvyklosti je neurčité a postrádá jasně vymezitelný obsah. Pojem *„obvyklost“* není zákonem definován a může být vykládán rozdílně podle velikosti zaměstnavatele, jeho předmětu činnosti či regionu, v němž působí. Taková neurčitost vytváří významnou právní nejistotu jak pro zaměstnavatele, tak pro správce daně.

V praxi může docházet k situacím, kdy u některých zaměstnavatelů nebude – s ohledem na jejich obor nebo velikost – považováno za obvyklé poskytovat volnočasové benefity vůbec. V takovém případě by institut osvobození těchto benefitů ztrácel svůj smysl, neboť by neumožňoval takovému zaměstnavateli benefity vůbec zavést nebo rozšířit, resp. by jejich zavedení nebo rozšíření bylo podmíněno splněním kritéria, které není objektivně uchopitelné a může být vykládáno restriktivně.

Podle dosavadní výkladové praxe bývá *„obvyklost“* posuzována ve vztahu k místu a času. To však znamená, že určitý benefit může být považován za obvyklý v jednom regionu, zatímco v jiném nikoli. Zaměstnavatelé přitom mohou mít legitimní zájem poskytovat zaměstnancům benefity, které v daném regionu dosud běžné nejsou, například s cílem zvýšit konkurenceschopnost na trhu práce nebo reagovat na specifické potřeby zaměstnanců.

Setrvání uvedené podmínky tak může působit jako překážka v odměňovací praxi, konkurenceschopnosti, při zavádění nových benefitů či při změně struktury stávajících. Současně zvyšuje riziko rozdílného výkladu a sporů při daňových kontrolách napříč Českou republikou. Pokud na jednu stranu podporujeme inovace, start-upy, nová řešení a nové služby a produkty, působí omezení benefitů pouze na neurčité *„obvyklé“* jako relikt.

Vypuštění tohoto neurčitého kritéria by přispělo k vyšší právní jistotě, předvídatelnosti právní úpravy a snížení administrativní i interpretační zátěže, aniž by tím byl dotčen základní účel právní úpravy zaměstnaneckých benefitů. Již podle současného návrhu mají mít benefity podle § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů nově celkem čtyři různé daňové režimy oproti dvěma současným. To v rozporu s deklarovanými cíli vlády, zejména s opatřeními na snižování byrokracie, zvyšuje

administrativní zátěž pro zaměstnavatele. Obvyklost a přiměřenost je navíc navrhována pouze pro část zaměstnaneckých benefitů, pro příspěvky na kulturní nebo sportovní akce, a to nad rámec programového prohlášení vlády.

21. Připomínka k části druhé, změna zákona o daních z příjmů, novelizační body 4 a 5

Požadujeme, aby poskytování rekreace a zájezdů nadále zůstalo součástí volnočasových benefitů.

Tedy v § 6 odst. 9 písm. d) bodě 2 slova *„poskytnutí rekreace nebo zájezdu,“* nezrušovat (novelizační bod 4 Změny zákona o daních z příjmů) a v § 6 odst. 9 písm. d) nedoplňovat nový bod 3 (novelizační bod 5 Změny zákona o daních z příjmů).

Odůvodnění:

Oddělená úprava poskytování rekreace a zájezdů a ostatních volnočasových benefitů významně zvyšuje administrativní náročnost na straně zaměstnavatelů. V praxi by bylo nezbytné rozlišovat mezi rekreací jako takovou a využitím rekreačního zařízení, přičemž hranice mezi těmito kategoriemi není jednoznačná, což může činit interpretační obtíže. Problematické může být rovněž vymezení, kdy se jedná o dovolenou a kdy o jinou formu volnočasové aktivity (například v případě využití hotelového fitness centra, wellness služeb či dalších doplňkových plnění). Takové rozlišování povede k právní nejistotě a zvýšenému riziku sporů při daňových kontrolách. Zároveň představuje vydělení poskytnutí rekreace nebo zájezdu vznik dalšího samostatného limitu, což je v rozporu se zájmem zákonodárce o co nejjednodušší administrativu.

22. Připomínka k důvodové zprávě a § 18

Požadujeme v důvodové zprávě k § 18 explicitně potvrdit, že datové zprávy o evidovaných tržbách neobsahují osobní údaje zákazníků (jména, čísla platebních karet, nákupní koše).

Odůvodnění:

Potvrzením se zajistí soulad s nařízením GDPR a principem minimalizace dat.

23. Připomínka k účinnosti a pilotnímu režimu

Návrh stanoví obecnou účinnost k 1. 1. 2027 s prvním měsícem dobrovolným. Pro festivaly a jednorázové akce požadujeme prodloužit pilotní režim na celou sezónu 2027 (do 31. 12. 2027).

Odůvodnění:

- Festivalová sezóna probíhá od května do září – jednoměsíční pilotní režim (leden) je pro testování v reálných podmínkách nepoužitelný.
- Jednorázovost akce – festival nelze „zopakovat“, pokud se při první akci v novém režimu vyskytnou problémy.
- Nutnost úpravy softwarových platforem (NFCtron a další) pro nový režim evidence.

C. Zásadní připomínky nad rámec předloženého materiálu

1. Připomínka k části druhé, změna zákona o daních z příjmů, nový novelizační bod X

Požadujeme do změn zákona o daních z příjmů doplnit nový novelizační bod X a přečíslovat následující body. V novém bodě X požadujeme upravit výši příspěvku na stravování na hranici 100 % horní hranice stravného v případě tzv. nepeněžních plnění, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným mzdou při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin. Výše příspěvku u peněžního plnění se nemění.

Konkrétně tedy požadujeme upravit § 6 odst. 9 písm. b) zákona o daních z příjmů následovně:

„b) příjem zaměstnance ve formě příspěvku na stravování poskytnutého zaměstnavatelem za jednu směnu podle jiného právního předpisu, pokud během této směny zaměstnanec vykonával práci alespoň 3 hodiny a nevznikl mu během této směny nárok na stravné v rámci cestovních náhrad podle jiného právního předpisu, a to v úhrnu do výše 70 % horní hranice stravného ***v případě peněžitého příspěvku na stravování nebo úhrnu do výše 100 % horní hranice stravného v případě stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti zaměstnance nebo v rámci stravování zajišťovaného prostřednictvím jiného subjektu než zaměstnavatele****, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin, a v úhrnu do výše 70 % této hranice* ***v případě peněžitého příspěvku na stravování nebo úhrnu do výše 100 % horní hranice stravného v případě stravování poskytované jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti zaměstnance nebo v rámci stravování zajišťovaného prostřednictvím jiného subjektu než zaměstnavatele****, je-li příspěvek poskytnut jako další příspěvek v rámci stejné směny, pokud její délka v úhrnu s přestávkou v práci povinně poskytovanou zaměstnavatelem podle jiného právního předpisu je delší než 11 hodin; v případě zaměstnance vykonávajícího činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, jejíž výkon není rozvržen na směny podle jiného právního předpisu, je příjem ve formě příspěvku na stravování poskytnutého zaměstnavatelem od daně osvobozen, pokud během kalendářního dne zaměstnanec vykonával práci alespoň 3 hodiny a nevznikl mu během tohoto dne nárok na stravné v rámci cestovních náhrad podle jiného právního předpisu ani na stravné v rámci cestovních náhrad na základě smlouvy, a to v úhrnu do výše 70 % horní hranice stravného* ***v případě peněžitého příspěvku na stravování nebo úhrnu do výše 100 % horní hranice stravného v případě stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti zaměstnance nebo v rámci stravování zajišťovaného prostřednictvím jiného subjektu než zaměstnavatele****, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin, a v úhrnu do výše 70 % této hranice* ***v případě peněžitého příspěvku na stravování nebo úhrnu do výše 100 % horní hranice stravného v případě stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti zaměstnance nebo v rámci stravování zajišťovaného prostřednictvím jiného subjektu než zaměstnavatele****, je-li příspěvek poskytnut jako další příspěvek v rámci stejného kalendářního dne, pokud během tohoto dne zaměstnanec vykonával práci alespoň 11 hodin (…)“*

Odůvodnění:

HK ČR před lety podpořila zavedení tzv. stravenkových paušálů jako nástroje k masivnějšímu rozšíření stravovacích benefitů zejména mezi zaměstnanci malých a středních firem a prostředku k „rozpuštění“ selektivní daňové úlevy. Zkušenosti s aktuálně nastaveným variantním systémem nicméně ukazují, že by bylo racionální postupovat při poskytování stravovacích benefitů diferencovaněji, a sice podpořit zaměstnanecké stravování tak, aby více reflektovalo své cíle a vedlo k pravidelnějšímu a kvalitnějšímu stravování zaměstnanců. Proto navrhujeme parametrickou úpravu příspěvku na stravování, která posiluje tzv. nepeněžní formy podpory. Změna přibližuje výši příspěvku skutečné ceně obědů, čímž podpoří častější stravování v kantýnách a restauracích, přispěje k dostupnosti a pravidelnosti stravy s očekávanými pozitivními zdravotními dopady, a zároveň především u stravování v závodních jídelnách sníží administrativní zátěž zaměstnavatelů. Zároveň navržená úprava směřuje k přesnějšímu rozlišení mezi peněžitou a účelově vázanou podporou zaměstnaneckého stravování. Jejím cílem je nastavit daňovou podporu tak, aby více zohledňovala míru účelovosti jednotlivých forem. Vyšší limit u nepeněžních forem odpovídá tomu, že tyto nástroje jsou bezprostředně spojeny s pořízením jídla, a lépe tak naplňují smysl podpory zaměstnaneckého stravování.

Ceny obědů kontinuálně stoupají (většinou se již pohybují nad psychologickou hranicí 200 Kč za oběd) a zároveň počet lidí, kteří navštěvují v době oběda restaurace a závodní jídelny, klesá. Navržené zvýšení limitu u nepeněžních forem na 100 % horní hranice stravného tak lépe odpovídá dnešní reálné ceně oběda. Praktickým dopadem je, že podpora přestává být odtržená od cenové reality na trhu a může účinněji plnit svůj účel. Z některých průzkumů přitom vyplývá, že nepeněžní

příspěvek na oběd (2x častěji a více) zvyšuje motivaci na oběd chodit. Jiný průzkum pak ukazuje, že až 51 procent zaměstnanců říká, že se díky tomuto příspěvku na stravování stravují vyváženěji a zdravěji.

V České republice je strava přitom dlouhodobě z pohledu veřejného zdraví velmi problematická. Způsobuje nejvíce nadúmrtí (více než cigarety nebo alkohol), významně přispívá k civilizačním chorobám (kardiovaskulární onemocnění, diabetes druhého typu a další) a celkově nižšímu věku dožití ve zdraví. To pak představuje znatelnou zátěž na veřejné rozpočty – ať již přímo skrze zdravotní náklady, tak nepřímo skrze absence, nižší produktivitu práce, či kratší dobu aktivního života. Navrhovaná změna tak znamená podporu modelu, který by byl účelnější, lépe zacílený a přínosný z podnikatelského hlediska nejen subjektivně pro sektor stravovacích služeb, ale objektivně pro všechny zaměstnavatele zapojené do modelu, přičemž HK ČR je přesvědčena i o užitku pro samotné zaměstnance jako beneficienty.

Navrhovaná změna navazuje na Programové prohlášení vlády ("*Zaměříme se na prevenci, včasnou diagnostiku a podporu zdravého životního stylu, abychom předcházeli nemocem a zlepšili kvalitu života lidí všech generací.*") a Národní kardiovaskulární plán ČR na období 2025-2035 (Specifický cíl 1.1 - Zvýšení pozitivní motivace ke změně životního stylu obyvatel, zvýšení zdravotní gramotnosti a zlepšení prevence kardiovaskulárních onemocnění - *„Systémová podpora zdravého pracovního prostředí a spolupráce se zaměstnavateli na jeho rozvoji…*") a pomáhá s naplněním jejich cílů.

Dále návrh představuje znatelné snížení administrativy pro zaměstnavatele, jelikož částka 100 % horní hranice stravného přibližně odpovídá průměrné ceně oběda v závodních jídelnách. Mzdové účtárny tak nebudou muset ve většině případů vypočítávat rozdíl mezi hodnotou jídla a daňovým limitem a tento rozdíl zahrnovat na mzdové listy ke zdanění nebo zajišťovat doplácení hodnoty jídla.

Navrhované řešení současně reflektuje vývoj v oblasti digitalizace zaměstnaneckých benefitů. Účelové nepeněžní formy stravování jsou dnes často poskytovány elektronicky, například prostřednictvím digitálních stravenek, mobilních aplikací nebo jiných bezhotovostních nástrojů. Tyto formy přinášejí nižší administrativní zátěž, vyšší uživatelský komfort i lepší přehled o využití prostředků. Právní úprava by proto měla podporovat technologicky neutrální prostředí, ve kterém mohou vedle tradičních forem fungovat i moderní digitální řešení, pokud jsou vázána na skutečné čerpání stravování, čemuž předložený návrh změny zákona o daních z příjmů plně odpovídá.

Návrh má vedle toho i širší hospodářský význam. Účelové formy zaměstnaneckého stravování podporují pravidelnou denní spotřebu ve službách, které byly v uplynulých letech výrazně zatíženy změnami spotřebitelského chování i růstem nákladů. Posílení těchto forem proto přispívá ke stabilitě gastronomického sektoru a souvisejících provozů, aniž by rušilo stávající možnost využívat stravovací paušál, a umožňuje udržovat obslužnost i mimo velká ekonomická centra, jako jsou města, centra cestovního ruchu apod.

Rozpočtové dopady návrhu by mohly být neutrální. Navýšení limitu pro účelovou podporu stravování na 100 % horní hranice stravného sice povede k nižšímu výběru na dani z příjmů fyzických osob, který ale bude kompenzován vyšším výběrem daní u stravovacích služeb.

2. Připomínka k části druhé, změna zákona o daních z příjmů, nové novelizační body

Požadujeme do změn zákona o daních z příjmů doplnit nové novelizační body a přečíslovat následující body. V novém novelizačním bodě Y požadujeme zavést, aby zdravotní benefity byly poskytovány jako osvobozený zaměstnanecký benefit bez hodnotového limitu, a současně bylo do limitu umožněno převádět mzdu nebo plat do zdravotních benefitů, které by byly osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob (například do výše jedné průměrné mzdy).

V souvislosti s výše uvedeným požadujeme upravit současné znění § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů následovně:

„d) nepeněžní plnění~~, která nejsou mzdou, platem, odměnou ani náhradou za ušlý příjem,~~ poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinnému příslušníkovi z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, ve formě“

Zároveň (novelizační bod Y +1) požadujeme upravit současné znění ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bodu 1 zákona o daních z příjmů následovně:

„1. pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení nebo pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis; tato plnění jsou osvobozena v úhrnu do výše průměrné mzdy za zdaňovací období, ***pokud jsou poskytována jako součást mzdy, platu nebo odměny; jsou-li poskytována jinak než jako mzda, plat, odměna nebo náhrada za ušlý příjem, může být jejich osvobození uplatněno i nad tuto výši****,“*

Zároveň (novelizační bod Z) požadujeme v § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů za předkladatelem nově navrhovaný bod 4 doplnit následující ustanovení:

*„****Plnění podle bodů 2 až 4 jsou osvobozena pouze tehdy, pokud nejsou poskytována jako mzda, plat, odměna ani náhrada za ušlý příjem****.“*

Odůvodnění:

Navrhuje se, aby zdravotní limity byly obecně zrovnoprávněny s navrhovaným osvobozením volnočasových benefitů a zároveň podpořeny možností jejich financování z mezd, jak tomu bylo před rokem 2026, nyní však pouze v omezené míře, například do výše jedné průměrné mzdy pro daňové účely ročně. Podstata návrhu spočívá v tom, že zaměstnanec by se mohl dobrovolně vzdát části své peněžní mzdy, platu nebo bonusu ve prospěch nepeněžního zdravotního benefitu, který by byl za splnění zákonných podmínek osvobozen od daně z příjmů. Limit by současně sloužil jako pojistka proti možnému zneužívání tohoto institutu k větší substituci zvyšování mzdy.

Navrhovaná úprava reaguje na skutečnost, že ochrana a podpora zdraví zaměstnanců představuje významný veřejný i ekonomický zájem. Zdravý zaměstnanec je dlouhodobě produktivnější, méně absentuje a méně zatěžuje systém veřejného zdravotního pojištění. Umožnění dobrovolné spoluúčasti zaměstnance na financování vlastního zdraví prostřednictvím daňově zvýhodněného režimu může pozitivně ovlivnit jeho chování a motivovat jej k investicím do prevence a péče o svůj zdravotní stav.

Současně se jedná o formu sdílené odpovědnosti – zaměstnanec se vědomě vzdává části své mzdy ve prospěch zdravotního plnění. Nejde tedy o jednostranné zvýhodnění, ale o dobrovolné rozhodnutí zaměstnance podpořit vlastní zdravotní prevenci.

Aby zaměstnanci mohli v maximálně efektivní míře zdravotní benefity využívat, je potřeba dát jim a zaměstnavatelům do rukou větší svobodu rozhodování. Zatímco některé výdaje v oblasti prevence mohou být konstantní a vyplatí se do nich investovat pravidelně, jiné se naplánovat často nedají (typicky nákladné zubní zákroky, částečně nebo plně nehrazené zdravotní prostředky a materiály, preventivní očkování apod.). Proto by měli mít zaměstnanci možnost domluvit se svými zaměstnavateli na tom, že v případě zájmu může být část jejich finanční odměny, mzdy nebo platu nahrazena právě daňově zvýhodněným zdravotním benefitem. To jim umožní potřebné prostředky snáze získat a zároveň často řešit zdravotní problémy dříve, než když je to již jak pro ně, tak především pro veřejné finance dražší.

Dopad na veřejné rozpočty by byl vzhledem ke stanovenému limitu omezený. Přeměna části mzdy na osvobozený benefit by sice znamenala nižší inkaso daně z příjmů a pojistného, na druhé straně by představovala daňově neuznatelný náklad na straně zaměstnavatele, což by tento výpadek částečně kompenzovalo. Především však lze předpokládat, že dlouhodobý efekt v podobě nižší nemocnosti a nižšího čerpání zdravotní péče může vést ke snížení výdajů systému veřejného zdravotního pojištění.

Navrhované řešení tak vytváří vyvážený model, který podporuje prevenci a individuální odpovědnost za zdraví, umožňuje flexibilitu v odměňování zaměstnanců a současně díky stanovenému limitu minimalizuje riziko fiskálních dopadů a systémového zneužívání.

3. Připomínka k části třetí, Změna zákona o dani z přidané hodnoty, nový novelizační bod

Požadujeme část třetí, Změna zákona o dani z přidané hodnoty doplnit dle níže uvedeného odůvodnění.

Odůvodnění:

Snížená sazba DPH se vztahuje na přepravu osob, která je linkovou osobní dopravou nebo příležitostnou osobní silniční dopravou podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

V případě železniční dopravy se snížená sazba týká hromadné dopravy osob, kterou se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí přeprava osob po stanovených trasách, kdy cestující nastupují a vystupují na předem určených zastávkách nebo místech podle předem stanovených jízdních řádů schválených podle zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách. Z tohoto textu jednoznačně nevyplývá, zda lze sníženou sazbu DPH uplatnit i na zvláštní (historické a zážitkové vlaky, tedy příležitostné vlaky), pro které Správa železnic (SŽ) přiděluje kapacitu dráhy dodatečně a vytváří se jízdní řád dodatečně, a tyto jízdní řády tedy nejsou součástí jízdního řádu s roční platností jako pravidelné vlaky. Pokud by tyto vlaky podléhaly základní sazbě DPH, jedná se dle našeho názoru o diskriminaci, protože v případě autobusové dopravy příležitostná doprava snížené sazbě DPH podléhá. Doporučujeme tedy v zákonu o dani z přidané hodnoty tuto problematiku jednoznačně upravit.

4. Připomínka k vystoupení z povinnosti vést tzv. knihu jízd

Navrhujeme změnit zákon o daních z příjmů a zákon o dani z přidané hodnoty ve smyslu níže uvedeného odůvodnění.

Odůvodnění:

V souvislosti s administrativní zátěží, kterou vyvolává vedení tzv. knihy jízd, zejména v souvislosti se smíšeným využíváním vozidla jak pro podnikatelské, tak pro soukromé účely, se navrhuje řešení obdobné konstrukci přirážky zprošťující povinnosti evidovat tržby, totiž možnost podnikatele (daňového subjektu) dobrovolně vystoupit z povinnosti vést tzv. knihu jízd s tím, že tato administrativní úleva bude přiměřeně kompenzována vyššími platebními daňovými povinnostmi.

Principy:

- Maximální využití již platných daňových nástrojů
- Fiskální neutralita – nastavení parametrů (procentuálních i absolutních) tak, aby řešení neohrozilo konsolidaci veřejných rozpočtů
- Inspirace v zahraničí odzkoušenými modely – vzorem může být řešení polské nebo slovenské

Dotčené daně:

- Daň z příjmů podnikatelů – bude zachována volba mezi (i) vedením knihy jízd a uplatňováním vykazovaných nákladů/výdajů a mezi (ii) uplatňováním paušálních výdajů dle § 24 odst. 2 písm. zt) zákona o daních z příjmů bez povinnosti vést knihu jízd; stávající výše paušálních výdajů bude případně upravena s ohledem princip fiskální neutrality; limit pro daňové odpisy automobilu zůstane zachován.
- Daň z příjmů ze závislé činnosti – bude zachována konstrukce nepeněžního příjmu ve formě užívání automobilu zaměstnancem pro služební i soukromé účely jako určené procento vstupní ceny automobilu (včetně DPH; bez cenového limitu); výše určeného procenta dle § 6 odst. 6 zákona o daních z příjmů bude zvýšena, takže vyšší paušální benefit zaměstnance bude

„zahrnovat“ i úhradu nákladů zaměstnavatele souvisejících s provozem automobilu (zejména PHM).

- Daň z přidané hodnoty – bude zavedena možnost uplatnění paušálního 50% odpočtu při pořízení automobilu používaného plátcem DPH jak pro účely svých uskutečněných plnění, tak pro jiné účely, a zároveň paušálního 50% odpočtu u veškerých přijatých zdanitelných plnění souvisejících s provozem automobilu (PHM, servis, pneumatiky, pojištění atd.); plátce uplatňující paušální odpočet nebude povinen vést tzv. knihu jízd.
- Dále připadají v úvahu podvarianty řešení DPH – (i) buď plátci vedoucímu knihu jízd u automobilu používaného i pro soukromé účely zůstanou k dispozici také stávající možnosti odpočtu v poměrné výši (férovější, ale méně přehledná podvarianta), anebo bude povinen aplikovat výhradně 50% odpočet (zjednodušující, ale méně férová podvarianta), a dále (ii) buď bude zcela zrušeno ustanovení limitní částky daně na vstupu u vybraného osobního automobilu dle § 72 zákona o dani z přidané hodnoty (Hospodářskou komorou preferovaná zjednodušující podvarianta, jejíž fiskální dopady se ošetří výše zmíněnou úpravou parametrů daní z příjmů), anebo bude limitní částka podstatně zvýšena.

Vzhledem k tomu, že navrhovanému řešení by mělo v případě harmonizované DPH předcházet schválení výjimky dle čl. 395 směrnice 2006/112/ES, rozumí HK ČR tomu, že se alternativa vedení tzv. knihy jízd nestane součástí vládního návrhu zákona o evidenci tržeb a o změně některých dalších zákonů, a že tak jde o námět *de lege ferenda*. HK ČR nicméně uvítá, pokud bude předkladatelem přislíbeno zařazení této problematiky do budoucí novely daňových předpisů (např. jako součásti legislativního balíku opatření ke snížení administrativní zátěže).

D. Doporučující připomínky k předloženému materiálu

1. Připomínka k minimálnímu standardu digitálního dokladu

Doporučujeme v předloženém materiálu stanovit minimální požadavky na digitální doklad:

- Obsahové náležitosti: Shodné s požadavky § 16 zákona o ochraně spotřebitele (identifikace prodejce, datum, popis zboží/služby, cena).
- Doba dostupnosti: Minimálně 12 měsíců od vytvoření objednávky/po dobu záruční doby, možnost stažení v dále zpracovatelném formátu pro potřebu zákazníka.
- Formát: PDF/JPEG, záznam na webu nebo v aplikaci, jiný běžně čitelný formát

Odůvodnění:

Stanovení minimálních požadavků na digitální doklad povede k zajištění právní jistoty.

2. Připomínka k § 4

Doporučujeme v § 4 definovat stánkový prodej na jednorázových akcích. Doporučujeme přijetí následující definice:

„Stánkovým prodejem na jednorázové akci se rozumí prodej zboží nebo služeb z dočasného prodejního místa zřízeného na dobu nejvýše 14 dnů v rámci kulturní, sportovní, vzdělávací nebo komerční akce konané mimo stálou provozovnu“

Odůvodnění:

Stánkový prodej na akcích často probíhá v modelu, kdy pořadatel akce je za část prodejů přímo odpovědný a jím nepokrytou nabídku doplňuje externími prodejci. Přijetí připomínky posílí právní jistotu.

3. Připomínka k § 11 odst. 4 a důvodové zprávě

Doporučujeme v důvodové zprávě k § 11 odst. 4 upřesnit rozdělení odpovědnosti v tomto smyslu:

- Pověřený (platforma): odpovídá za technické provedení evidence, tj. včasné a správné odeslání údajů správci daně v rozsahu dat, které mu prodejce předá prostřednictvím platebního systému.
- Pověřující (prodejce): odpovídá za správnost a úplnost hlášených tržeb, tj. že veškeré tržby jsou realizovány prostřednictvím platebního systému a nejsou prováděny mimo něj.

Odůvodnění:

Toto upřesnění je nezbytné pro spravedlivé rozdělení rizik, aby platformy nenesly odpovědnost za případné neevidované postupy jednotlivých prodejců realizované mimo platební systém.

4. Připomínka k přechodným ustanovením

Doporučujeme do přechodných ustanovení doplnit závazek vlády vydat nařízení specifikující režim evidence tržeb pro jednorázové kulturní a sportovní akce, a to do 6 měsíců od účinnosti zákona.

Odůvodnění:

Vydáním vládního nařízení pro festivaly se předejde opakování situace z původního EET 1.0, kdy festivalový sektor zůstal v právní nejistotě.

5. Připomínka k části druhé, změna zákona o daních z příjmů, nový novelizační bod

Navrhujeme zvážit úpravu § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů, který podmiňuje osvobození nepeněžního plnění pořízením zboží zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení. Takto nastavená podmínka není samozřejmá, neboť rozhodující by měla být především povaha pořizovaného zboží, nikoli osoba poskytovatele.

Současná úprava totiž vylučuje případy, kdy zaměstnavatel pořizuje dané zboží přímo od výrobce, ačkoli jediným rozdílem je nižší pořizovací cena. Konstrukce ustanovení tak může zaměstnavatele nepřímo motivovat k dražšímu pořízení tohoto zboží prostřednictvím zdravotnických zařízení, což z ekonomického hlediska nedává smysl a může být současně v rozporu s povinností péče řádného hospodáře podle zákona o obchodních korporacích. Navrhovaná úprava by přitom nebyla v rozporu s účelem daného osvobození.

Doporučujeme proto zvážit úpravu textu ustanovení tak, aby rozhodujícím kritériem byla povaha pořizovaného zboží, nikoli osoba jeho poskytovatele.

6. Připomínka k důvodové zprávě (§ 20 a § 21)

Doporučujeme doplnit důvodovou zprávu o podrobnější popis postupu při překročení mezní doby odezvy systému evidence tržeb podle § 20 a § 21 návrhu zákona.

Odůvodnění:

Návrh zákona stanoví pravidla pro evidenci tržeb v případě překročení mezní doby odezvy systému evidence tržeb, avšak neobsahuje bližší popis praktického postupu podnikatele v těchto situacích.

Pro zajištění právní jistoty podnikatelů, včasné přípravy (která bude převážně technického charakteru a vyžadující komunikaci s dodavateli software platebních systémů) a jednotného výkladu právní úpravy považujeme za vhodné doplnit důvodovou zprávu zejména o:

- technický popis postupu při překročení mezní doby odezvy,
- vymezení okamžiku, kdy je možné přejít do offline režimu evidence,
- postup při následném odeslání údajů o evidované tržbě do systému evidence tržeb,
- řešení opakovaných nebo dlouhodobých výpadků spojení.

Upřesnění těchto aspektů v důvodové zprávě přispěje k jednotnému výkladu právní úpravy a sníží riziko interpretačních sporů v praxi.

7. Připomínka k důvodové zprávě (§ 23)

Doporučujeme doplnit důvodovou zprávu o bližší popis způsobu kontroly plnění povinností subjektů při evidenci tržeb.

Odůvodnění:

Návrh zákona stanoví povinnosti subjektů evidujících tržby, avšak důvodová zpráva neobsahuje bližší informace o tom, jakým způsobem bude v praxi probíhat kontrola jejich plnění ze strany správce daně. I to je podstatná informace, která ovlivní způsob technické přípravy tak, aby byl podnikatel schopen dostát požadavkům veřejné správy při kontrole plnění povinností řádně a včas. Požadavky na podklady předkládané veřejné správě (zejm. rozsah, struktura, časové období) je nutné předložit dodavatelům software ve fázi implementace (vývoje software).

Pro zajištění transparentnosti právní úpravy a právní jistoty podnikatelů považujeme za vhodné doplnit důvodovou zprávu zejména o:

- základní principy kontrolních postupů správce daně,
- využívání analytických nástrojů při vyhodnocování evidovaných tržeb,
- způsob provádění místních šetření nebo kontrol na místě,
- návaznost kontrol na sankční mechanismy podle návrhu zákona.

Doplnění těchto informací v důvodové zprávě umožní lepší pochopení fungování systému evidence tržeb a přispěje k jeho předvídatelnosti pro podnikatelskou sféru.

8. Připomínka k důvodové zprávě (změna zákona o daních z příjmů, novelizační bod 5)

Doporučujeme doplnit v důvodové zprávě k novému ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů vysvětlení, jak v praxi poznat, že se jedná o komunitní službu. Pokud není jednoduchý postup rozpoznání komunitní služby nebo postup vyžaduje nějaké subjektivní hodnocení ze strany zaměstnavatele, potom doporučujeme zvážit vypuštění podmínky *„komunitního charakteru“* poskytované služby.